Nedėlinis Laikrasztis
„LIETUVA“
Iszeina kas Petnyczia Chicago, Ill.

Prenumerata ant metu:
Amerikoje $2.00
I Užmari $3.00

"Lietuva" spaudina Knigas, Konstituci-jas ir kitokius drukus lietuwiszkai, lenkiszkai ir angliszkai.

Užsiraszant "Lietuvą" reikia draugia ir prenumeratą priciusti. Prisiusdami pinigus adresuokite teip:

A. OLSZEWSKIS,
924 33rd St., Chicago, Ill.
Sub-Station No. 60.

LIETUVA

The Lithuanian Weekly
"LIETUVA"
Published every Friday, at Chicago, Ill.

Executes all kind of Job Printing and translating in Lithuanian, Polish and English languages.

Subscription $2.00 per year.

All communications must be addressed.

A. OLSZEWSKI,
924 33rd St., Chicago, Ill.
Sub-Station No. 60.

Nr. 6 CHICAGO, ILL., PETNYCZIA, 9 Wasario (February) 1900 m. Metas VIII

ENTERED AT THE CHICAGO, ILL. POST OFFICE AS SECOND CLASS MATTER.

Politiszkos žinios.

—o—

Amerika.

Ant Amerikos jau ne karė ant Filipinų atkreipė wiso swieto akis bet maisztai sztete Kentucky, taigi paczioj Amerikoj, kurie dar nežinia, kaip gali pasi aigti. Czia gal užgimti kraujo praliejimai. Per rinkimus pereituose metuose likosi ant szteto gubernatoriaus iszrinktas demokratas Goebel. Ar rinkimai atsibuwo teisingai ar neteisingai, apie tai sunku žinoti. Republikoniszkas gubernatorius Taylor atsisakė pasitraukti ir atiduoti waldžią Goebeliui. Dalykai perėjo ant nusprendimo tiesdar ų buto, bet republikonai pajutę, jog tiesdariai pripažys tiesą demokratams, pe sistergė jų kandidatų ant gubernatoriaus Goebelį praszalinti nuo sawo kelio: einant į kapitolių, Goebel likosi mirtinai paszautas ir pereitos subatos wakarą pasimirė, bet priesz mirtį tiesdarių butas pripažino rinkimus už teisingus ir Goebelį kaipo tikrą gubernatorių; tai jam pasimirus, waldžia turi pereiti į rankas demokratiszko wice-gubernatoriaus. Taylor wienok ne tik ne nori pasiduoti, bet wisokiais budais stengiasi waldžią sawo rankose palaikyti. Jis sutraukė į Frankfortą miliciją, į jos wadowus paskyrė sawo szalinįką jenerolą Collier, tiesdariams uždraudė laikyti Frankforte susirinkimus, bet jo priskaitymą [illegible] tiesdariai. Republikoniszkas gubernatorius, matydamas, kad negerai, atsiszaukė į prezidentą praszydamas pagelbos kaipo sawo szalinįkui. Prezidentas wienok suprato, kad kisztiesi į partijų waidus, nors užtariant už sawo partijos gubernatorių, butų pawojinga, toks įsikiszimas prezidento tik priduotu alywos į degancią ugnį, atsisakė padėti sawo szalinįkui. Tuom tarpu kraujo praliejimų dar ne buwo, bet jeigu nė wiena pusė ne nusilenks, jie gali užgimti, kadangi abidwi partijos suszaukė po ginklu prilankią sau miliciją. Ar gi atsitikimas Kentucky butu pradžia ir ar Suwienytos Walstijos žengs toliaus keliais pietinės Amerikos iszpaniszkų republikų? Nesinori tam tikėti: greicziaus iszmintingesni Amerikos ukėsai panaikys rinkimus per pirkimą balsų mažos doriszkos wertės wirszinįkų, o kada į eiles waldinįkų pateks doresni ir iszmintingesni gywentojų dalis, tąsyk isznyks ir pawojus rewoliucijos.

Laikraszcziai paduoda, buk Anglija atsisakė ant naudos Amerikos nuo traktato Clayton Bulwero, pagal kurį, jeigu Amerika nukastu per widurinę Amerikę kanalą jungiantį Atlantiką su Didžiuoju oceanu, tai kontrolė ant tokio kanalo prigulėtu Anglijai. Kadangi dabar nuo sawo tiesų Anglija atsisakė, tai, turbut, ne dykai: Amerika turėjo pažadėti kokį nors atlyginimą. Argi butų pažadėjusi sawo pagelbą kowoje pietinėj Afrikoj? Kadangi wienok didesni Amerikos gywentojų dalis pritaria burams, tai nesinori tikėti, kad prezidentas tame drystu eiti prieszais didesnės gywentojų dalies norus.

Pietini Afrika.

Teisingų žinių patwirtintų rando telegramais, ypacz swarbesnių, nėra dabar nuo karės lauko pietinėj Afrikoj, yra wien priwatiszki laikraszczių telegramai, bet kiek jie teisingi, negalima žinoti, kadangi randas jų ne patwirtina. Pagal tas naujas nepatwirtintas angliszko rando žinias, jenerolas Buller, kurį pabaigoj pereito mėnesio, kada jis perėjo per upę Tugela, burai teip baisiai sumuszė, kad jis turėjo kraustytiesi su sawo kariauna atgal į kitą upės pusę, dabar wėl perėjo per upę ir žiada iki panedeliui arba utarnįkui iszliuosuoti burų apgultą mieste Ladysmith jenerolą White. Pagal tas žinias, jenerolas Buller persikėlė per upę ties Trichard Drift, nutraukė ant Acton Homes, nuo kur per lygumas eina kelias į Ladysmith. Kadangi wienok užėmė miestą Ngutu, Zulu žemėj, tai, kaip sako, todėl wien, idant, jeigu jį wėl burai sumusztų, prieszas ne galėtu jo užpakalių ir pasitraukimo kelio užimti. Ar isztikro wienok teip yra, negalima persitikrinti, kadangi paskalai wienas kitam priesztarauja. Per saulinį telegrafą isz Ladysmith pranesza, kad szuwius kanuolių jenerolo Bullero czia aiszkiai girdėt ir kad burai pasitraukė nuo miesto sziaurių link, tai mena, kad užgimė wėl smarkus muszis terp anglijonų ir burų. Priwatiszki telegramai wėl garsina, buk burų wadowas Joubert likosi muszyje po Spions Copje teip sunkiai sužeistas plyszusios bombos szmoto, kad szitoje karėje negalėsęs jau daugiaus dalywauti. Kadangi wienok anglijonai tiek kartų garsino apie užmuszimą szito iszmintingiausio burų wadowo, tai ir dabar jų paleistam paskalui negalima tikėti. Pagal angliszkas žinias, mažyje ties Spions Copje [illegible] burai nužudę 1600 wien užmusztų kareiwių.

Laikrasztis "Times" pranesza, buk į Lorenzo Marques atkanka wis diktai keleiwių, kurie, kaip matyt, yra kareiwiais; czia juos priima burų agentai. Keleiwiai tie ėsą liuosnoriais keliaujancziais į pagelbą burams.

Ant wakarinio karės lauko nieko naujo neatsitiko: burai stowi wis ant sawo senų sudrutintų pozicijų. Miestai Mefeking ir Kimberley wis dar laikosi, bet burai juos smarkiaus pradėjo bombarduoti. Į burų rankas pateko brolis garsaus Rhodeso, tikro dabartinės karės sukeltojo, kada bandė slapta iszbėgti isz miesto Kimberley ir dasigaut į Cape Town.

Angliszki laikraszcziai wėl garsina, buk terp kariaunos abiejų burų republikų užgimė nesutikimai ir buk pusė kariaunos Oranijos sugrįžo namon. Nėra abejonės, kad jeigu tai butų galima, už pasėjimą nesutikimų anglijonai užmokėtų didelius pinigus. Kadangi wienok Oranijos republikos jenerolai laiko su sawo kareiwiais užimtas pozicijas, jos prezidentas dabar atsilankė Pretorijoj pas Kruegerį, tai matyt, kad paskalas apie užgimusius nesutikimus terp burų arba terp jų wadowų yra iszmislu tyczia paleistu ant suteikimo didesnės drąsos anglijonams.

Naujas angliszkos kariaunos wirszinįkas jenerolas Roberts pareikalawo 90000 naujų kareiwių, nors jų yra pietinėj Afrikoj jau ne toli 200000; randas pažadėjo tą iszpildyti. Suszauktas parlamentas rods gana peikia randą už nemokėjimą westi pradėtą karę, bet kad ministeriai dar pinįgų ne pareikalawo, tai parlamentas ne turėjo progos juos praszalinti.

Pietiniame Egipte, kur pasilико labai maztai angliszkos kariaunos, susibuntawojo egiptiszka kariauna, ji suwisu atsisakė klausyti angliszkų oficierų. Egiptiszki kareiwiai protestuoja priesz pasielgimą angliszkų waldžių ir priesz siuntimą egiptiszkų kareiwių ant karės lauko į pietinę Afrikę, ką daryti Anglija ne turi tiesos, kadangi nors ji Egiptą laiko užėmusi, bet jis, kaip buwo pirma, teip ir pasilieka Turkijos waldyba. Apart susibuntawojimo egiptiszkos kariaunos, Anglijai gresia dar pawojus ir nuo Abisinijos, kuri sutraukė daug sawo kareiwių ant Egipto rubežiaus. Ją prikalbinėja įsiwerėti į Egiptą Maskolija ir Prancuzija. Terp Anglijos ir Italijos prasidėjo dabar kokios ten tarybos. Angliszkas pasiuntinys Paryžiuj Monson gawo paslaptą prisakymą keliauti tuojaus į Rymą ir padėti tenykszcziam angliszkam ambasadoriui pertikrinti Italijos randą. Anglija nuo Italijos reikalauja, idant tojė daleistu iszsodyti angliszką kariauną italiszkose waldybose prie Raudonųjų jurių, isz kur lengwiaus negu isz kitų krasztų galima prisigriebti į Abisinijos widurius. Kadangi wienok daugumas Italijos gywentojų pritaria labiaus burams negu anglijonams, tai randas bijosi duoti reikalaujamą daleidimą Anglijai sutraukti sawo kareiwius italiszkose waldybose. Apart to, Italija priguli prie susiriszimo widurinės Europos wieszpatysczių (Wokitijos ir Austrijos), tai ne apkalbėjusi to dalyko su kitoms wieszpatystėms, be tų pritarimo ne gali duoti tokio daleidimo; apart to, toksai daleidimas butų sulaužymu neutraliszkumo, isz ko galėtu apsireikszti dar didesni terp wieszpatysczių nesutikimai, o tas galėtu wien [illegible] wieszpatysczių, kuri butų daug baisesni negu didelės Napoleono karės pradžioj pereito amžiaus; pradėti tokią karė nė wiena wieszpatystė nedrysta.

Pagal paskutines žinias, Anglijos pasiuntinys ant tulo laiko, dėl neprilaukumo Anglijai prancuzų, su wisu iszsikraustė isz Prancuzijos.

Maskolija.

Maskolija paskolino Persijai 22 milijonu rublių pinįgų ir per tai įgawo ne tik monopolių ant dirbimo geležinkelių Persijoj, bet tiesiog, jeigu ne iszsyk, tai isz palengwo pawers tą wieszpatystę į sawo waldybą, isz Persijos iszstums Anglijos įtekmę. Dabar jau Anglija ne galės prieszintiesi sudrutinimui portų ant Persiszkos užtakos, jeigu tą norės daryti prancuzai arba maskoliai, nes jeigu pasiprieszintu ir pabandytu baugyti szachą, kaip tai paprastai daro, tai tuom su wisu Persiją įstumtų į Maskolijos glėbį, jai wien darbą palengwintu. Dabar jau Maskolija siulo Persijai sawo pagelbą priesz wisus swetimus prieszus ir kalbina atiduoti Maskolijai prižiurėjimą užrubežinių reikalų.

Tuom tarpu traukia wis daugiaus kariaunos prie Afganistano rubežių. Maskoliszki laikraszcziai paduoda teiposgi apie pradėtas tarybas su Japonija kasliuk susiriszimo Maskolijos ir Japonijos ant apgynimo abiejų krasztų reikalų Chinuose. Maskolija dabar jau nesibaugina Japonijos, bet siulo jai tulus Chinų apskriczius, kad tik ne prileisti Amerikos ir Anglijos. Kaip eina pradėtos tarybos, nežinia.

Nuo Turkijos Maskolija, paremta Prancuzijos, pareikalawo, idant maskoliszkiems kariszkiems laiwams daleista but liuosai plaukinėti isz Juodųjų jurių per Dardanelių pertaką į Terpžemines jures. Isz wisko matyt, kad Maskolija rengiasi į kową su Anglija. Paskutinė tą teiposgi jauczia, kadangi sumobilizawo wisą sawo laiwynę, ginkluoja skubiai ir senus laiwus.

Kadangi wienok paskutiniuose laikuose wėl smarkiaus pradėjo Maskolijoj persekioti lenkus, ką parodo dabartiniai aresztawimai lenkiszkos jaunuomenės, tai, turbut, nors nuo Wokietijos gawo užtikrinimą, jog į karę su Anglija, jeigu tojė užgimtu, Wokietija nesikisz. Jeigu reikalautų baugytiesi Wokietijos užpuolimo, tai tąsyk lenkų ne erzintų.

Brazilija.

Daugumas Brazilijos gywentojų neužganėdinti isz republikos ir gailisi per rewoliuciją iszgriautos monarchijos; ypacz neužganėdinti laiwynės oficierai ir jurinįkai. Tas buwo tuojaus po apgarsinimui republikos, kada laiwynės wirszinįkas admirolas Mello, wardu monarchijos szalinįkų, pakėlė maisztus, kurie traukėsi net porą metų ir beweik wisą Braziliją užėmė. Dabar wėl mieste Rio Janeiro suaresztawo kelis laiwynės oficierius ir daug kareiwių, kurie, traukdami ulycziomis, szukawo: tegul gywuoja monarchija! Suimti bus atiduoti po kariszku sudu. Nors juos sudas ir skaudžiausiai nubausztu, tai tuom ne nuramys tos gywentojų dalies, kuriai ne patinka dabartinė republikoniszka waldymo forma, ypacz, kad kaip wisose Amerikos republikose, į waldinįkus patenka ne wisada doriausi ir geriausi.

Isz Lietuwos.

Parodos reikalai.

Dėlei swarbių priežaszczių Europos Parodos komiteto kasą sutarta perkelti isz Zuericho į Prusus pas p. D. Saunių. Dėlto komiteto sekretorius kreipėsi prie p. D. Sauniaus praszydamas jo buti komiteto kasierium. P. Sauniaus priėmė užkwietimą, ir laiszke raszytame 30. d. X. žadėjo priimti siuncziamus pinįgus ir westi rokundą. P. Dovidas Saunius yra wienas isz turtingų ukinįkų Prusų Lietuwos, wirszinįkas "Lietuwiszkosios Konserwatywų Skyrimo Draugystės" Tilžės ir Pakalnės kreizų, užžiurėtojas ir perkratytojas iždo prie pirmos ukinįkų ugnies įsipirkimo draugystės Pakalnės kreize, kurios įsipirkimas apnesza 6 000 000 markių. Jis yra isztikamuoju ir wertybės sprėstoju (taksatorium) dwarų ir ukių Pakalnės kreize, prie Prusų didžiausios pinįgų paskolinimo draugystės Berlyne. (Preussische Central – Bodenkredit – Aktiengesellschaft, Berlin, Unter den Linden 64). Žodžiu sąkaut, žmogus turintis gerą wardą ne tik tarpe Prusų lietuwnįkų bet ir toliaus, jį pažįsta teip-gi kiti wyrai isz Didžiosios Lietuwos. Pas p. D. Saunių bus iszsiųsti pinįgai ne tik isz Zuericho, bet teip-gi ir isz "Varpo" ir "Ukininko" red.

Prie užžiurėjimo kasos priguli teip-gi "Uk-o" ir "Varpo" red. t

Lietuwiszkai parodai yra aprinkta didesnėji wieta, apie kurią buwo raszyta Nr. 11 "Ukininko". Ta wieta yra parankiausia ir ją welija užimt teip-gi Parodos komitetas Amerikoje. Tik turime užtėmyti, kad paskutiniame laike dalis tos wietos yra paskirta antropologiszkai draugystei, kuri ketina ten teip-gi įrengti sawo parodą. Bet pertai kasztai įrengimo lietuwiszkos parodos nepasididįs.

Dėlei reikalų parodos kreipėmės priwatiszkai teip-gi prie tų pažįstamų isz Suwalkų ir Wilniaus gub., kurių adresus turėjome. Isz Suwalkų gub. gawome atsakymą 11. XI. ir prižadėta atlikti kas bus galima. Teip-gi 25. XI. atėjo atsakymas isz Wilniaus gub., kuriame terp kitko suraszyta medega statistikai lietuwių ir paminėta, kad "ten žmonės nuoszirdžiai priėmę parodos reikalus." Malonu butų, kad ir kitose wietose butų pagarsintos priwatiszkai žinios apie parodos reikalus, nes toli ne wisi skaito laikraszczius.

Kam but neparanku surinkti daiktus į kruwą Lietuwoje, tas tegul siunczia akywesnius daiktus tiesiog į Prusus ant adreso musų kasieriaus p. D. Sauniaus. Paroda pagal oficijaliszkas žinias bus atidaryta 15 d. balandžio 1900 m., o daiktai turi but prisiųsti ant parodos 2-m mėnesiais pirma t. y. apie 15 d. wasario. Dėlto į Prusus turi but prisiųsti wisi daiktai ne wėliaus, kaip iki 1. d. wasario 1900 m.

Prusų lietuwiai teip-gi yra užkwiesti rinkti paweikslus isz gywenimo Prusų lietuwnįkų ir gawome žinią, kad keli isz Prusų lietuwnįkų karsztai tweriasi prie darbo.

KOMITETAS.

Turime dar praneszti, kad teip gi sutarta ant parodos Paryžiuje įtaisyti skyrių lingwistikos. Praszome todėl tautieczius atsiųsti (arba paskolinti) iszėjusias dalis Juszkewycziaus žodyno ir wisokius kitus lietuwiszkus žodynus ir gramatikas ant adreso knyginįkės.

Marta Saunus
Rokaiten per Neukirch. (Ostpr.)
(Isz Varpo).

Isz Nemakszczių.

Acziu geram Skaudwilių walszcziaus starszinai, atidengta cerkwinė iszkala po priweizda Reseinių popo. Norėjo ją įkurti Widuklės miestelyje, bet czia starszina gudrus ir suktas, tarpinįkui wisaip įkalbinėjo, kad czia ji nereikalinga, kad Reseiniai netoli, o kad jau butinai užsimanėte apdowanoti žemaiczius-katalikus prawoslawiszka cerkwine mokykla, tai daug patogiaus bus Nemakszciuose. Tarpinįkui ant sueigos wos tik paminawojus, Nemakszczių starszina tuoj padėkawojo, o paskui jį ir wisas walszczius, waldžiai paklusnus, nepriesztarawo. Teip tai nemaksztiszkiai "isz geros walios" prisiėmė už mokytoją sawo waikų — popą. Įraszome į laikrasztį tą atsitikimą dėl parodymo wisai Lietuwai, kokių awinų dar yra musų tarpe. Reseiniszkiai už wisus kitus mažiaus skaito lietuwiszkų laikraszczių, dėlto ir yra toki besmegeniai. Na, ar matytas daiktas, ant walszcziaus sueigos nuspręsti isz geros walios prawoslawiszkai mokyti sawo waikus? Dywų-dywai!

Isz Jezno (Wilniaus gub.)

Pastatė czia naują mokyklą ir atsiuntė naują mokintoją, Pisarewiczą isz Aszmenės, kurs, kaip gawome žinoti, ir didis wertikas prawoslawijon ir paleistuwis. Žmonėms iszkarto jis labai patiko, nes teip szwelniai moka kalbėti, jog beklausantis saldžios jo kalbos bijosi, kad nesutirptu; ypatingai, kad pagauna įkalbinėti mergaitėms apie gražumą burliokiszkos kalbos ir kaip joms yra reikalinga. Sukk jį welniai tą gražumą! Sztai kokius waisius ji iszduoda. Terp besimokinanczių maskoliszkos kalbos pas "poną uczitelių" buwo Ražinckutė ir Malewicziutė; gerai pramokusios, weikiai gawo wietą Minske... paleistuwių namuose. Wisa laimė, kad tėwas sukruto jieszkoti ir weikiai jas atrado. Tada žmonės suprato, su kuom yra pamuszta saldi mokytojo kalba — Czetwerge pries s. Mikolą buwo parwažiawęs popas, apszlakstė su trumpu kropylu naujus namus; starszinai ir bureliui susirinkusių szaszlawų dawė pabucziuoti įskypų kryžių. Terp tokių galės gywenti, mis'yja sau burliokai, jei gera walia prie musų linksta. Iszmintingesniejie, žinoma, szalinasi nuo wisų tų swetimų Diewų, nelanko cerkwinių ceremonijų, nes žino, kad iszmintingam nepriwalo ir griekas.

(Tėv. Sarg.)

Į Skotiją reikalauja kunigo-lietuwio.

Skaitlius lietuwių Glasgow'o mieste žymiai pasididino; pagal paskutinį szių metų sąrašą, lietuwių gywena į 2500 ypatų Glasgow'o mieste. Turime jau ir draugiją (kompaniją) isz 60 sanarių duonos kepimui. Įtaisymas keptuwės kasztawo į 3000 rublių. Pramonystė gerai wyksta, ant nedėlios iszparduoda už 400 rubl. Per tris mėnesius kepimo, gryno pelno draugija turėjo 1600 rubl. Kepiką-meistrą parsikwietėme isz Warszawos.

Per praėjusius dwejus metus aprupinimui dwasiszkų musų reikalų turėjome kunigą V. Varnagirį, bet jis persilpnai pildė dwasiszkas pareigas, už tat dwasiszka wyriausybė atleido jį. Jo Mylista Wyskupas Mogwajer žada praszyti Lietuwos wyskupų, kad atsiųstų į Glasgową kunigą misijonieriszkos dwasios, nes lietuwiai, gywenantiems terp protestonų, yra gana aptemę moksle katalikų tikybos, ir doriszko pataisymo wisi reikalauja.

Malonus kunigėliai! Su meilinga szirdžia atsiszaukiame prie jusų. Jei kurį isz jusų J. M. wyskupas kalbins, ar paskirs, nesiprieszinkite, nesibijokite; atminę. Apasztalų darbus, keliaukite priimti misijonieriszką nasztą, kuri czia seniai jusų laukia. Algos kunigas czia gauna 14 swarų sterlingų, arba 135 rublius ant mėnesio; be to ir daugiau prieina, kaip paprastai parapijose. Norintis pributi, turi laiku apsiskelbti J. M. wyskupui, o su mumis susineszdami, raszykite:

Mr. B. Sirwydas,
3 Govan St. s. s. Glasgow.

Susiwažiawimas latwių žemdarbių.

Pabaigoj pereitų metų Rygoj susiwažiawo Latwiai žemdarbiai ant apkalbėjimo wisokių žemdarbių reikalų. Atkako su wirszum tukstantis žemdarbių. Terp kitų klausymų, buwo pakeltas teiposgi, kad, dėl sumažėjimo pelno nuo linų, paliauti jų auginimą, plotus, kokius sziądien laiko po linais, nutarta apwersti ant augiuimo bulwių; teiposgi susiwažiawę nutarė rupintiesi apie pakėlimą Latwijoj daržinįkystės, sodaunįkystės ir gywulių auginimo. Apart to nutarta atsiliepti į randą su praszymu, idant prie Rygos politechnikos butų parengtas girinįkystės fakultetas.

Pabrango kuras.

Wilniuje žydiszki malkų ir anglių prekėjai teip pakėlė prekes, kad neturtingos miesto gywentojų szeimynos neįstengia nusipirkti kuro, priwerstos su mažais waikais gywenti ne apkurtuose kambariuose, per ką ypacz mažai waikai pradėjo labiaus sirgti negu tai paprastai buwa. Gubernatorius pakwietė wisus malkų prekėjus pas sawę ant apkalbėjimo drauge su jais, kokiu budu ir ant kiek galima but numažinti prekes apkurimo medegų. Wilniuje dar daugume namų yra pecziai ant apkurimo wien su malkomis, anglis czia mažai wartoja o kad malkų prekės, isznaikinus girias Lietuwoj, wisur pasikėlė, tai rodosi, kad nėra kito kelio ant nupiginimo kuro, kaip perdirbti peczius ant kurinimo juose anglims wietoj pabrangusių malkų. Bet apie tai priderėjo gubernatoriui rupintiesi rudenyj o ne dabar.

Jawų prekės.

Pereitą sanwaitę už lietuwiszkus jawus mokėjo Liepojuj: už pudą rugių 68—75 kap., už drėgnus daug pigiaus. Kwiecziai 80—83 kap. Awižos paprastos 56—60 kap., geresnės 61—65 kap., geros 66—70 kap., geriausios 71—73 kap. Miežiai 70 kap. Grikai 87 kap.; kruopos 115—116 kap. Žirniai 70—74 kap., geriausi 75—78 kap. Linų sėmens 148—150 kap. Kanapių sėmens 126—127 kap. Kwietinės klynės smulkios 54—55 kap., widutinės 56—60 kap., stambios 61—63 kap.

Rengia panczius ant pinįgų skolintojų.

Wilniuje, Kaune ir kituose miestuose, su rando daleidimu priwiso diktai žydiszkų pinįgų paskoliniamo kasų arba lombardų. Tokiuse lombarduose, užstaczius wisokius daiktus, galima gauti pasiskolinti pinįgų, bet, žinoma, ant žydiszkų palukų. Rods už paskolintus pinįgus lombardo užlaikytojams ne walia imti daugiaus kaip 6% palukų ant metų, bet užtai žydai, apart to ima po 2½% ant mėnesio už užlaikymą užstatytų daiktų, tokiu budu imancziam isz tokių lombardų pinįgus už paskolą reikia ant metų mokėti 36% arba daugiaus negu treczdalį paimtos sumos palukų. Dabar maskoliszkos waldžios rengia naujus įstatymus dėl priwatiszkų lombardų, kurie gal nors kiek atims galėjimą žydams lupti beturczius.

Pigesnė kelionė į Paryžių.

Terp maskoliszkų, wokiszkų ir prancuziszkų geležinkelių prasidėjo dabar tarybos kaslink numažinimo prekių kelionės į Paryžių per wisą parodos laiką ir atgal. Lygiai maskoliszki geležinkeliai nuo Wilniaus, kaip ir nuo kitų didesnių miestų, teiposgi ir wokiszki (apie prancuziszkus nėra nė kalbos, jie jau seniai numažino kelionės prekes) ketina ant pusės numažinti prekes kelionės į Paryžių, o atgal dar daugiaus. Keliaujanti, turinti iszsipirkę bilietus Maskolijoj, lygiai jos rubežiuose, kaip ir per Wokietiją galės keliauti wisais trukiais iszėmus wien kurjerinių.

Wilniecziai ne teko žiburio.

Kadangi Wilniaus kerosino pardawinėtojai pakėlė kerosino prekes dar labiaus, už swarą pradėjo reikalauti 15 kap., į tarpą įsikiszo policija, jos wirszinįkas uždraudė kerosino prekėjams imti brangiaus kaip po 5 kap. už swarą; užtai prekėjai pakėlė sztraiką, uždarė pardawinyezias ir tokiu budu daugumas wilniecziu atsirado be žiburių namieje. Gubernatorius atsiliepė į kitus miestus, kur yra kerosino krautuwės, atsiųsti į Wilnių tos swarbiausios žibinimo medegos. Keli wagonai su kerosinu jau atėjo į Wilnių.

Gaisras.

28 d. gruodžio pereitų metų siautė gana smarkus gaisras miestelyj Rozankowe, Lydos pawietyj. Ugnis užgimė naktyj. Gesinimas buwo dideliai apsunkytas, kadangi dėl didelio szalczio wanduo statinėse užszalo. Į pagelbą pasikwietė ugnagesius liuosnorius isz Szczuczino, bet kol jie atbėgo su pagelba, jau wietiniai ukinįkai ugnį suwaldė. Ji isznaikino tris ukes su wisais gywentojų turtais. Blėdį padarytą skaito ant kelių tukstancziu rublių.

Isz Amerikos.

Baisus darbas.

PHILADELPHIA, PA. Italijonų apgywentoj miesto daly 31 d. sausio buwo czia szitoks bjaurus atsitikimas. Iszėjus isz wieno italijono gywenimo motinai, kambaryj pasliko du waikai: 7 metų Antanas ir 4 metų mergaitė. Antanukas, besistumdydamas su mergaite, paliepė jai paduoti sau szmotą drato gulintį ant grindų, bet mergaitė to nesuprato ir nepadawė reikalaujamoda kto. Perpykęs brolis, pagriebė pats dratą, įkiszo į besikurinantį peczių ir kada dratas įkaito, su juom iszdurė sawo sesers akis. Mergaitę nugabeno į ligonbutį, bet daktarai neturi wilties iszgelbėti nors wieną akutę; taigi per brolio piktumą atseis jai buti nerege ant wiso amžiaus. Waiko iszdurusio akis, žinoma, ne galima nubausti, kadangi jis per mažas ant prideranczio supratimo sawo darbo.

Amerikos iždo stowis.

Pagal paskutinę Amerikos iždo ministerio atskaitą, pereitą metą iždas turėjo skolų $1125636272 arba ant $8663780 mažiaus negu jų buwo už pereitą metą. Auksinių pinigų buwo už $403496505, sidabrinių už $502043307, popierinių $63413-615, bondsų už $1068475123; wisokių priwatiszkų ir bankų depozitų už $1083428561. Įėjimų sausio mėnesyj iždas turėjo $45012-164, pereitą gi metą buwo jų tik $41774930; iszdawimų gi buwo $30189096, pereitą gi metą sausio mėnesio iszdawimai pasiekė 51122770.

Mergaite su dwiem galwom.

Isz Louisianos atkako pas Louisvilles daktarus negrė Ramsie ir atsigabeno keliolikos metų dukterį, kuri užgimė su dwiem galwom. Antroji galwa, žymiai mažesni, yra iszaugusi isz wirszugalwio tikrosios. Kaip daktarai twirtina, abiejose galwose yra smegenys, bet nežiurint ant to, protas dwigalwės mergaitės yra menkas. Wienas jieiszpasakytai bjaurus: akys yra ant szono ir nasrai labai platus.

Sudraske wilkai.

PRESQUE ISLE, MICH. Giriose szito pawieczio wilkai sudraskė 27m. girių taksatorių Johną Smithą. Pereitą ketwergo dieną Smith iszėjo isz stowyklų medžių kirtėjų pasiwaikszczioti į girią ir nesugrįžo. Ant rytojaus rado jo wilkų sudraskytą kuną 8 mylios nuo Presque Isle. Aplink apgraužtą kuną žemė ir sniegas buwo iszmindžioti, netoli gulėjo negywas wilkas; isz to matyt, kad Smith nepasidawė, bet gynėsi nuo wilkų, kol tik galėjo.

Daug waiku apsikule.

TRENTON, N. J. Užsidegė czia "Levingston" mokslainė. Persigandę waikai pradėjo szokinėti nuo augsztutinių lubų ant ulyczios. Iszszoko isz wiso 100 waikų, isz kurių pusė sunkiai apsikulė. Moterys kaimyniszkų numų suneszė ant ulyczios paduszkas, materacus ir klojo ant žemės ir ant jų szokinėjo dar mokslainėj pasilikę waikai; tie ne apsikulė.

Pawirto in juodą.

KENOSHA, WIS. Dirbantis czianykszcziose skurų iszdirbinyczios darbinįkas Wirtanen, baltweidis, į porą walandų persikeitė į teip juodą kaip negras, apie ką pats dažinojo tik parėjęs namon, kada pasižiurėjo į weidrodį. Wirtanen yra wisai sweikas. Juodumos odos negali numazgoti.

Negywelis kaipo siuntinys.

SIOUX CITY, IOWA. Atsiuntė czia per expresą siuntinį isz Baltimorės. Atidarius gerai užkaltą skrynią, widuryj rado negywėlio kuną. Matyt, kad tasai žmogus likosi užmusztas, kadangi galwa jo baisiai sudaužyta ir szonuose yra dwi gilios žaizdos nuo įdurimo su peiliu. Kas yra žmogžudžiai ir kas užmusztas, iki szio! nieks nežino.

Wetros.

Newfundlando pakrantėse siautė baisios wėtros, kurios daug blėdies pridirbo. Mieste Lark Harbor wėjas nuneszė 20 namų, o tame ir muitinyczią; gywentojai pasislėpė į kelnores. Prancuziszkos žwėjų įtaisos su wisais laiweliais likosi iszgriautos, laiweliai paskandyti. Ant jurių susidaužė keli laiwai, bet dar jų wardų ne žino.

Skaitlius gywentoju ant Kubos.

Ant salos Kubos atliko gywentojų suskaitymą. Dabar ant wisos salos pasirodė isz wiso 1572840 gywentojų; prie suskaitymo iszpanijonų atlikto 1887 m. skaitlius pasirodė ant 50000 galwų didesnis negu dabar. Waldant amerikonams mat gywentojų skaitlius nesididina.

Expliozija kastynese.

LINCOLN, Ill. Anglių kastynėse "Lincoln" atsitiko baisi parako expliozija, kuri iszgriowė dalį kastynių olų. Prie to wienas kalnakasys likosi ant wietos užmusztas, o wienas teip sunkiai sumankytas, kad ant jo iszgijimo nėra nė mažiausios wilties.

Nelaime ant geležinkelio.

JACKSONVILLE, FLA. Ant J. T. & K. W. geležinkelio, netoli nuo czia, iszszoko isz rėlių geležinkelio trukis. Prie to 3 žmogystos tapo ant wietos užmusztos; sužeistų gi yra 12 pasažierių. Didesni dalis wagonų susidaužė.

Gaisrai.

HOUSTON, TEXAS. Sudegė czia dideli Killero grocerija. Blėdį ugnies padarytą skaito ant $500000.

NORWICH, CON. Sudegė czianykszstės rewolwerių dirbtuwės Hopkins & Allyno. Blėdį ugnies padarytą skaito ant pusės milijono doliarų.

ST. LOUIS, MO. Smarkus gaisras isznaikino czia katalikiszką bažnyczių Sz. Lauryno. Ugnyje pražuwo minyszka Stanislawa ir wiena isz mokintinių.

BOUTONVILLE, N. Y. Sudegė czia namai Jurgio Winans, kuriuose pražuwo ketwertas namų sawinįko waikų. Sudegę waikai buwo: janiausias 2 metų, o wyriausias 8 metų amžiaus.

GRAND FORKS, N. D. Siautė czia smarkus gaisras, kurisai isznaikino saliuną Kelly & Gillam. Prie to wienas isz saliuno sawinįkų, Killey, ir buwęs miesto majoras McAdams pražuwo. Apdegusius jų kunus isztraukė isz po degėsių tik ant rytojaus.

DAYTON, OH. Nuo expliozijos garinio katilo užsidegė czia didelės Wolfo tabako pardawinyczios. Ugnis isznaikino ne tik tas pardawinyczias, bet wisą triobą, kurioje jos tilpo. Blėdį ugnies padarytą skaito ant pusės milijono doliarų.

LITTLE ROCK, ARK. Siautė czia didelis gaisras, kurisai pridirbo blėdies ant $200000. Laike to gaisro, kada ugnis prisigriebė triobų "Dickinson Armon Co." atsitiko baisi dinamito ir parako expliozija, nuo ko daug kaimyniszkų triobų likosi pagadytų.

ST. LOUIS, MO. Siautė czia didelis gaisras, kurisai pridirbo blėdies ant pusantro milijono doliarų. Pirmiausiai ugnis užgimė pardawinycziose Penny & Genlle, ant kertės Broadway ir Franklin ave., bet smarkus wėjas užneszė ją ant kitų aplinkinių triobų. Prie gesinimo wienas ugnagesys likosi užmusztas ir 12 sunkiai sužeisti.

Expliozijos.

PITTSBURG, PA. Dirbtuwėse Phillips, Nimick & Co., ant West Corson st., atsitiko baisi garinio katilo expliozija. Iszlakszcziusių szukių peczkurys likosi užmusztas, 9 gi darbinįkai teip sužeisti, kad nėra didelės wilties ant jų iszgijimo. Lengwiaus užgautų yra daugiaus.

PITTSBURG, PA. Prie geležies tarpinimo peczių Carnegie dirbtuwėse atsitiko baisi expliozija, kurios septyni darbinįkai likosi sunkiai apdeginti, tik ant laimės, kaip daktarai sprendžia, ne mirtinai.

BRADFORD, PA. Wiename hotelyj miestelyj Pew City, ne toli nuo czia, atsitiko smarki gazo expliozija, kuri sugriowė hotelio triobą. Prie to penkios žmogystos likosi sunkiai apkultos, wiena gi apkulta mirtinai.

Isz darbo lauko.

¶ MIDDLETOWN, IND. Darbai czia ir aplinkinėse eina gerai.

¶ BEAVER FALLS, PA. Darbai eina czia niekiaus negu pirmiaus buwo.

¶ DUQUESNE, PA. Carnegie Co. stato czio 24 plieno tarpinimo peczius.

¶ DOYLE-TOWN, OH. Akron Coal Co. atidarė czia naujas anglių kastynes.

¶ BAY VIEW, WIS. Darbai czianykszcziose liejinyczіose ant tulo laiko pasiliowė.

¶ NEWPORT, KY. Wisose czianykszcziose geležies dirbtuwėse darbai eina gerai.

¶ MASSILLON, OH. Czianykszczios geležies dirbtuwės stowi ir nežinia, kada pradės dirbti.

¶ MONTPELIER, IND. Czianykszczios blėtos dirbtuwės sustojo, nežinia ant kaip ilgo laiko.

¶ BIRD BORO, PA. Czianykszczios Brooko geležies dirbtuwės sustojo dėl nedatekliaus anglių.

¶ 40000 kalnakasių Pennsylvanijos anglių kastynių rengėsi pakelti sztraiką, bet kitaip nutarė.

¶ SHARON, PA. Czianykszstė National Steel Co. pakėlė ant 10% sawo dirbtuwių darbinįkų už darbį.

Kastynėse Combria Co. pagarsino, kad nuo 1 d. balandžio mokės darbinįkams po 60c. nuo tonos.

¶ BACBURG, N. C. Czianykszcziose geležies kastynėse dirba be perstojimo, su dwiem darbinįkų atmainom.

¶ ALTOONA, PA. Pudleriai czianykszczių liejinyczių pakėlė sztraiką; jie reikalauja po 50c. nuo tonos.

¶ FLORENCE, ALA. Philadelphia tarpinyczios, kuriose ne dirbo per isztisus metus, pradėjo wėl dirbti.

¶ NEW KENSINGTON, PA. Czianykszczios blėtos dirbtuwės sustojo ir nežinia, kada wėl pradės dirbti.

¶ BIRMINGHAM, ALA. Czianykszczios liejinyczios, kurios gana ligai iszstowėjo, pradėjo jau wėl dirbti.

¶ SEATONVILLE, ILL. Darbai czia pradeda eiti truputį niekiaus, dabar kastynėse jau ne dirba pilno laiko.

¶ MACUNGIE, PA. Tarpinyczios Empire Iron & Steel Co., kurios stowėjo per 10 metų, dabar pradėjo dirbti.

¶ ELKHORN, W. VA. Dwj didžiausios czianykszczios kompanijos pakėlė sawo kastynėse darbinįkų uždarbį ant 10%.

¶ SHENANDOAH, PA. Wisose aplinkinėse kastynėse dirba kiekwieną dieną; darbinįkų užmokesnį pakėlė ant 8%.

¶ DENVER, COL. Czianykszcziai plumberiai iszloszė sztraiką: nuo 1 d. berželio gaus jie už sawo darbą po $4.50 ant dienos.

¶ SYRACUSE, N. Y. Sanderson dirbtuwės sustojo ant atlikimo jose reikalingų pertaisymų, bet neužilgio wėl pradės dirbti.

¶ MONTREAL, KANADA. 700 darbinįkų Montreal Cotton Co. dirbtuwių pakėlė sztraiką reikalaudami didesnio už darbą užmokesnio.

¶ BOSTON, MAS. 1200 darbinįkų czianykszczių cigarų dirbtuwių pakėlė sztraiką. Darbinįkai reikalauja $1 daugiaus už padirbimą 1000 cigarą.

¶ SOUTH BEND, IND. Susitwėrusi naujai South Bend Malleable Iron Co. rengia czia naują dirbtuwę, kurioje keli szimtai darbinįkų gaus darbą.

¶ MCKEES ROCKS, PA. Czianykszczios The Pressed Steel Car Co. pradėjo dirbti ir renka jau darbinįkus. Ras jose darbą 1000 darbinįkų.

¶ SWISSKALLE, PA. Union Swith and Signal Co. rengia czia dideles dirbtuwes. Parengus wiską kaip reikia, pradės dirbti ir 700 darbinįkų ras darbą.

¶ PHILADELPHIA, PA. Sztraikas darbinįkų Crampo laiwų dirbtuwių, kurisai traukėse nuo rugpjuczio mėnesio, pasibaigė ir darbinįkai sugrįžo prie darbo.

¶ INDIANOPOLIS, IND. Atsibuwa czia kalnakasių ir kastynių sawinįkų konwencija. Kaslink užmokesnio už darbą, abiem pusėm pasisekė susitaikyti.

¶ WEST LYNN, MAS. Rengia czia naują geležies dirbtuwę, kurioje ras darbą 400 darbinįkų. Dabar szitame mieste dirba trys geležies dirbtuwės per dienas ir naktis, bet isz kitur pribuwusiam sunku czia gauti darbą.

¶ PITTSTON, PA. 27 sausio sustojo ant neaprubežiuoto laiko Exeter kastynės ir per tai 800 darbinįkų likosi be darbo; terp jų yra daug lietuwių. Porą mėnesių atgal lietuwiai pradėjo raszytiesi prie unijos ir jau beweik wisi prisiraszė.

M. Koszuba.

¶ WEST PITTSTON, PA. Darbai kastynėse eina ne geriausiai, wienas brekeris Lehigh Valley Co. sustojo wisai ant 5 mėnesių, o kitas sudėgė. Wisose kitose kastynėse Shuilkino pawietyj sutarė sztraikuot. Visi czianykszcziai kalnakasiai priguli į unijį.

¶ TOLEDO, OH. Likosi czia užgirtos tiesos, pagal kurias darbdawiai už tą patį darbą privalo mokėti moterims lygų su wyriszkiais užmokesnį. Tas labai gerai, bet kas dabos darbdawius, kad jie nelaužytų užgirtų tiesų? Paprastai juk ne darbinįkai tik kapitalistai laužo tiesas, jeigu jos jiems ne patinka ir už tai nieks jų ne drysta bausti.

ISZ Lietuwiszku dirwu.

Ar gerai darome su padėkawonėms?

Nežinia, kas pas mus įwedė madą už mažiausią daiktą siuntinėti į laikraszczius wisokio įturio padėkawones. Sztai dabar "Vilnyj" patrupo paraszė p. Apolinaiczio kn. Kaulakiui už atsiųstas knįgutes. Dėkawojantis rugoja ant kitų laikraszczių, kad jie nenori talpinti padėkawonių ypacz kunigams. Mes rods nė padėkawonės, nė praszymo jų talpinti ne gawome, bet atsiliepiame wien todėl, kad tas wisas musų laikraszcziuose talpinamas padėkawones ne galime laikyti už pagyrimo wertą apsireiszkimą. Tankiausiai musų žmonelės mėgsta dėkawoti ir už ką? Už paprastą pildymą prideryszczių! Užsikwieczia žmonės kunigą ant iszklausymo iszpažinties, užmoka jam už kelionę ir sugaiesztį ir dar kaipo magaryczias siunczia į laikraszczius padėkawonę užtai, kad jis, pagal sutarimą, teikėsi iszpildyti tą, kas prigulėjo. Argi isztikro mes kunigus teip žemai statome, kad už pildymą paprastų prideryszczių rekliamuojame juos sawo padėkawonėmis teip kaip cigarus, "kurie kosulį gydo"? Argi isztikro kunigų užsiėmimas reikalauja tokios rekliamos kaip waistai ant atželdinimo nuslinkusių plaukų arba kitokios stebuklingos gydyklos, kurios dar nė wieno nuo tikros ligos neiszgydė? Už talpinimą padėkawonių už tokias newa stebuklingas gydyklas jų dirbėjai užmoka laikraszczіams, jos jiems užstoja paprastą apgarsinimą, tuom tarpu musų dėkawotojai jas laiko už wisuomeniszką reikalą ir pyksta, jeigu padėkawonių laikraszczіai ne nori talpinti. Joms wienok akyse sumanesnių žmonių žemina tuos, kuriems dėkawoja, lyg kad jie kitaip ne galėtu pildyti paprastų sawo prideryszczių. Mes nežinome, ar musų kunigai geidžia padėkawonių, bet jeigu geidžia, tai turbut nesupranta, kad jos žemina wisų kunigų luomą. Jeigu musų žmonelės talpina padėkawonės kunigams už atlikimą kunigo prideryszczių, tai, jeigu nori buti teisingais, priwalo lygiai padėkawonėms apdowanoti už pildymą prideryszczių ir kitus: wyrui priderėtų garsinti ant wisų žinios padėkawones sawo pacziai už iszwirimą gerų pietų ir už kitokius darbus, girtuokliai turėtu dėkawoti suliunįkui už gerą degtinę ir alų, tie wėl turėtu dėkawoti tų gėrymų leidėjams, sziaucziui reikėtų dėkawoti už czėbatus, kriaucziui už kelnes, namų sawinįkui už kambarį. Jeigu laikraszczіams atseitu dėkawoti wisiems skaitytojų draugams, tai ant galo pats skaitytojai pasijustų, kad laikrasztyj, apart tokių padėkawonių, nėra wietos kitokiems rasztams. Reikia iszreikszti sawo pritarimą ir dėkawoti už nepaprastą wisuomenei naudingą darbą, darbinįkams dirbantiems su pasiszwentimu ant wisuomenės labo, bet dėkawodami už paprastą, už tokį darbą kokio wisi turi tiesą reikalauti, juk mes žeminame tuos, kuriems dėkawojame, žeminam ir pats sawę, parodydami, kad ne galime atskirti swarbių nuo paprastų paeinanczių isz prideryszczių kiekwieno darbų; parodome, kad terp mus mažai yra pildanczių sawo priderystes, jeigu užtai jų pildytojams mes dėkawojame net per laikraszczius, kad apie tokią žmogystą, kaipi apie kokį stebuklą, wisi žinotu.

Stengkimės pagerinti sawo buwį.

Mes, Amerikos lietuwiai mintame isz sunkaus darbo, kadangi ant lengwesnio, geriaus apmokamo truksta mums supratimo ir mokslo; net tą, ką galėtume sutwerti ir sawo pajiegoms, dėl stokos wienybės negalime įkunyti. Jeigu darbas eina gerai, tai už darbio ne tik užtenka ant gywenimo reikalų, bet per metus wisgi galima dar užsiczėdyti keletą doliarų. Jeigu mes, keli susidėję, už tuos užczėdytus doliarus uždėtume kokį nors biznį, tai tas palengwintu mums gywenimą, ne reiktu teip daug prakaito lieti prie sunkaus darbo; su laiku toki bizniai iszsiplatytų, o prie jų ne wienas apszwiestesnis lietuwys galėtu teiposgi rasti sau wietą. Bet musų broliai, nors ir ne wienas isz jų turi gerą darbą, turi ir kiek užsiczėdyjęs pinigų, ne bando tuos pinigus ant didesnės sawo ir sawo brolių naudos suwartoti. Kiti gi, ką uždirba, ir praleidžia ant paszalinių reikalų; bet tie, ką neiszleidžia wisų pinigų, kurie turi po kiek užczėdyję, ne daro teip, kaip daro swetimtaucziai, bet laiko tuos pinigus, kol jų kas neiszwilioja, arba kol nepawagia: wieni ne apwerczia jų ant uždėjimo biznio isz baimės, kad nenužudytu pinigų, kiti nežino kaip tą pradėti, nepratę prie lengwesnio gywenimo, ne turi atsakanczio mokslo, kadangi atkanka isz Maskolijos, kur apszwietimas yra labai apsunkytas per uždraudimą spaudinti knigas ir laikraszczius (Swetimtaucziai, prie kokio darbo priprato namieje, prie tokio glaudžiasi ir atkakę į Ameriką: žemdarbiai perka farmas, amatinįkai uždeda dirbtuwes sawo amato). Per tai mes Amerikoj ne galime pasikelti, dirbame sunkius, mažai apmokamus darbus, wargstame teip, kaip wargome ir tėwynėj, o ne wienas dar labiaus. Per tai nieko czia, apart bažnyczių, ne turime, o dėl to ir kiti, wėliaus į Ameriką atkankanti priwersti griebtiesi sunkiausių ir blogiausių darbų, stowime užpakalyj swetimtauczių, wisų paniekinti, neturime lengwesnių dienų; kaip užgimėm, teip ir mirsztame warguose.

Broliai lietuwiai! Pažiurėkime į swetimtauczių gywenimą, atidarykime akis: teip kaip daro kitų tautų ateiwiai, darykime ir mes! Pratinkimės prie lengwesnio gywenimo, mokykimės nuo kitų augszczіaus už mus stowinczių. Jeigu wienam negalima, susidėkime keli, arba ir kelios deszimtys ir sudėję pinigus, rengkime sztorus; mokykimės amatų ir rengkime mažas dirbtuwes. Isz to ir pats turėsime naudą ir kitiems, kurie sziądien dėl musų tamsumo ir nesupratimo musų nekenczia, parodysime, jog ir mes ėsame tokiais jau kaip ir jie, jog ir mes turime tokią jau sumanią galwą kaip ir jie, jog ir mes galime teip gywenti kaip ir jie. Atsidarykime tik akis ir pradėkime darbuotiesi, o be abejonės, ką užmanysime, tą ir nuweiksime. Juk ir Diewas liepia dirbti ir kaipo užmokesnį už darbą žada suteikti sawo pagelbą ir palaiminimą. Snausdami ir miegodami nieko ne nuweiksime, nepasikelsime. Pasidrąsinkime ir apsiżwelgkime aplink sawę ir kibkime prie darbo, o su laiku ir mes pasikelsime ant tokio jau laipsnio, ant kokio stowi kitos tautos ir terp mus atsiras daugiaus apszwiestų augszczіaus pasikėlusių, kaip tai yra ir terp kitų tautų! Tąsyk lietuwiai ir tėwynė Lietuwa įgys geresnę garbę ant wisos pasaulės.

Kad musų stengimaisi mažiaus rastų stabdymų, kad musų darbai ir raginimai ne nueitu ant niekų, meskime wiską, kas mus žemina, kas mums kenkia, pameskime girtuokliawimus, apleiskime saliunus! Mokykimės wisko, ko tik mums truksta, ypacz gi gražesnių ir doresnių pasielgimų lygiai wiens nuo kito kaip ir skaitydami geras pamokinanczias knigas ir laikraszczius. Tėwai tegul leidžia waikus į mokslą, wienus į mokyklas, kitus mokykime amatų ir prekystos. Tąsyk sawo paczių eilėse turėsime reikalingas ant musų wisopusiszko pasikėlimo pajiegas.

Winslowas.

Reikaluose aukų ant kankytinių.

Pinigai surinkti ant naudos kankytinių iki sziol guli redakcijose be jokios naudos, o maskolių isztremti musų broliai paszelpos reikalauja. Ant sudawadyjimo to reikalo laiko buwo gana, bet wisgi iki sziol nė jokio dawado nėra. Redakcijos paczios, be pritarimo wisuomenės, ypacz aukautojų, ne gal užsiimti aukų dalinimu, kadangi joms wisuomenė tokios tiesos ne dawė. Czia baikų nėra, kadangi gal ne wienam isz iszweztų truksta duonos, reikia tą klausymą sykį užbaigti. Mes, Brooklyno aukautojai į komitetą prižiurėjimui ir dalinimui aukų paskyrėme D-rą Szliupą, Szerną ir Olszewskį. Jeigu kas tam prieszingas, arba kas musų kandidatams pritaria, tegul atsiszaukia su sawo kandidatais arba [illegible] tegul sykį pradeda sawo darbą. Jeigu ne bus prieszingų, tai tegul musų pastatyti kandidatai pradeda darbą; jie gawę 5 balsus.

Bereikalo butų raszinėti liamentawojimo žodžius apie reikalingumą szelpimo musų kankytinių, nes apie tą reikalą buwo jau gana raszyta wisuose geresniuose lietuwiszkuose laikraszcziuose, o ant galo, mums rodosi, jog ir pats aukautojai tą supranta, jeigu pagal sawo iszgalę dėjo aukas. Jeigu aukos paskirtos ant kankytinių, tai jas ir reikia jiems priduoti; tuom tarpu mes su tuom laukiame nežinia ko, lyg wėžys sumielėms. Priežodis sako: kol saulelė užtekės, rasa akis iszės! Ne duokime todėl musų kankytiniams laukti nors tų aukų, kurios jau sudėtos. Pinigai ant jų į musų redakcijas sudėti, turi but umai nusiųsti, kur komitetas atras reikalingu. Kas daugiaus sudės, kas aukų daugiaus surinks, jas galima juk ir paskui skyrium nusiųsti ar po 25 dol. ar kitaip.

J. Naujokas.

Isz Pittston, Pa.

Draugystė sawitarpinės pagelbos Lietuwos Dukterų ant paskutinio sawo susirinkimo nutarė nuo 22 d. balandžio szių metų pakelti įstojimo mokestį. Merginos ir moterys nuo 16 metų amžiaus, norinczios į musų draugystę prisiraszyti, tegul pasiskubina, kol įstojimas pigus. Susirinkimas atsibus 18 d. szio mėnesio asztuntą walandą po pietų toj paczioj wietoj. Aut pereito susirinkimo likosi nutarta, kaip tik atszils, padaryti nedėlios wakarais susirinkimus ant pasiskaitymo lakraszczių ir moksliszkų knigų, kad įgauti geresnį apszwietimą, kas moterims neatbutinai reikalingas ant iszauginimo geresnės ateinanczios gentkartės.

Rodosi musų draugystė niekam kelio neužstoja, nė sėja pikto, bet nežinia kodėl, ji užsitraukė neužkantą musų duszių ganytojo, kuris ne tik pats niekina musų draugystę, bet dar ant to pasisamdė talkinįkes. Gėda rodesi, turėtu buti dwasiszkam wadowui siundyti moteris ant moterų! Nežiurint ant iszniekinimų musų draugystės, ko uesigailėjo kunigas su talkinįkėms, ji drutinasi ir auga: ant pereito susirinkimo pristojo 6 draugės wisų pagodotos kaipo senos Pittstono gywentojos.

Negana, ką musų draugystę kunigas bažnyczioj iszniekino, jo talkinįkės daro tą patį per "Saulę", "Vilį", tulos isz talkinįkių bėgioja po namus ir neszioja wisokias ne butas kalbas ant musų draugystės. Kad ne apszwiestos moterys gali tą daryti, dywų nėra, bet jeigu tam pritaria duszių ganytojas, tai jau dideli dywai, kadangi siundymas seserų ant seserų, mums rodosi, yra prieszingu Diewo prisakymams.

Sekretorka L. D. draugystės—Ona Kaszubukė.

Isz Steger, Ill.

Czianykszcziai gywentojai nutarė duoti miesteliui kitą wardą, praminti jį wardu czianykszczių pianų dirbtuwių sawinįko, kurisai, skriausdamas darbinįkus, labai mažai jiems mokėdamas, į trumpą laiką szimteropai padaugino sawo turtus: isz mažos bakužės, pastatė didelę dirbtuwę ir dangybę gywenamų namų aplink ją ir teip kaip garsus Pullman, prikalbėjo tuos paczius darbinįkus, isz kurių prakaito ir wargų surinko milijonus, idant miestą jo wardu pawadytų. Tas ir į wyko.

Lietuwių buwo czia tik wiena szeimyna; per Kalėdas atsikraustė dar kita ir abidwi szeimynos apsigyweno wienuose namuose, wiena szeimyna wirszui, kita gi apacziоj. Wirszutiniame gywenime nuo explozijos gazoliniнio pecziaus atsitiko gaisras, kurisai tame ruime gywenanczios lietuwiszkos szeimynos wiską isznaikino. Pecziuką su deganczia gazolina trepais numetė žemyn ir tokiu budu ir apacziоj pagimdė ugnį, kuri ir apacziоj gywenanczio isznaikino kelis daiktus.

Isz Spring Valley, Ill.

Pereitoj sanwaitėj pas mus atsibuwo gražios lietuwiszkos westuwės, apsiwedė musų wientautis Franciszkus Bagdonas su Petroniuke. Susirinkę ant westuwių elgėsi gražisi ir wisi buwo užganėdinti. Rods tas ne priguli prie swarbesnių atsitikimų musų gywenime, bet kągi daryti, kad swarbesnių atsitikimų nėra, o kaslink westuwių, tai jos terp lietuwių tankiai pasibaigia musztynėms, o kaip kada dėdės pulkus weselnįkų sodina į patrolės wežimus.

Winslowas.

Isz Westvillės, Ill.

Atsiskyrė su sziuom swietu lietuwys Antanas Mickunas. Welionis paėjo isz Kauno gub., Paneweżio pawieczio, Tiltagalių sodžiaus; 27m. amžiaus, Amerikoj iszgyweno keturis metus. Dėl gražaus pasielgimo ir sutaikaus budo buwo wisų mylimas. Pasimirė 27 d. sausio Danvilles ligonbutyj, palaidotas 2 d. wasario. Giminių Amerikoj ne turėjo, tik diktai draugų ir pažįstamų; Lietuwoj gi liko tėwas, brolis ir sesuo. Welionys buwo skaitytoju "Tewynės Sargo".

M. K. A.

Isz Mahanoy City, Pa.

Einant skersai geležinkelio wienam lietuwiui į darbą 6 wal. isz ryto, atbėgo trukis, parmuszė po ratais nelaimingą žmogų ir ant wietos užmuszė. Prawardės užmuszto nežinau, kadangi jis neseuiai pas mus atkako, Amerikoj gi iszbuwo wos tris mėnesius.

Kuczikas.

Isz Thorp, Wis.

Musų lietuwiai tinka, idant aukų rinkimui kankytiniams butu komitetas isz szių ypatų: Dr. Szliupas prezidentu, Szernas rasztininku, A. Olszevskis yždinįku. Komitetas iszsiųs pinigus pagal reikalą, daug ar mažai, apie tai negalima dawinėti prisakymų, aukos turėtu but iszsiųstos ir mažose sumose, kadangi warguolis džiaugiasi ir mažai gawęs į laiką; tą paliekame paczism

komitetui nuspręsti. Musų lietuwiai sudėjo Paryžiaus parodai ir kankytinams $7.25; kurie dar ne aukawo, prižadėjo ant 1 balandžio, kada miszkų darbai pasibaigs. Palauksime iki 15 d. balandžio, o paskui pagarsinsime laikraszcziuose wardus ir prawardes tų, kurie nieko ne aukawo. Su tokiais musų broliais apsieisime szaltai, o reikale ir nuo pagelbėjimo tokių atsisakysime. Mes pasifikim su aukoms Chicagos garsius lietuwius pralenkti, nes Chicagos lietuwiai wisai mažai sudėjo aukų pagal jų skaitlių; Shenandorio lietuwiai lygus Chicagos lietuwiams, bet ne jie kalti: ta sunki nuodėmė puola ant jų dwasiszkų wadawų, kurie ne turi nė kibirkstėlės artymo meilės. Jeigu sziuomi ką įžeiscziau, tegul nerustauja ant "Lietuvos", tik ant raszėjo. Sawo nuomonę kiekwienas turi tiesą iszreikszti.

F. Mikolainis.

Nemaloni užduotis.

4 nr. szių metų "Bažnyczios Tarnas" patalpino straipsnį p. Petro Kruszo, kurs meta szeszėlį ant teisingumo žemiaus pasiraszusio. Straipsnis paraszytas apginime guod. kn. Saurusaiczio, ant iszteisinimo jo iždawimų ant asabiszkų reikalų, o užraszytų parapijos knigose terp bažnytinių iszdawimų Jei kokiu budu galima apsiginti nuo panaszių apkaltinimų, tai wien darodant, kad tie iszdawimai niekad ne buwo įraszyti, arba darodant, kad pinigai tikrai buwo iszduoti ant labo bažnyczios, bet minėtame straipsnyje nieko panaszaus nerandame, wietoje iszteisinti kn. Saurusaitį, sztai ką skaitome: BET ROKUNDOSE YRA UŽRASZYTI NEKURIE DAIKTAI, UŽ KURIUOS KLEBONAS TUREJO UŽMOKĖTI IN KRAČTUVĘ SKOLĄ UŽVILKTĄ NUO KELIŲ METU DAR PRIESZ JO ATVYKIMĄ IN WATERBURY. TAI AR IR UŽ TUOS JIS YRA VAGIS? Pabraukiu wisas wirszui paraszytas eilutes. Man rupi gryna teisybė, kuri turi buti dėl wisų wiena ir ta pati. Kas skolą užtraukė pirm atwažiawimo kn. Saurusaiczio? Nuo 28 kowo 1894 iki 1 d. berželio 1898 m. buwo Waterburyje klebonu kn. Žebris. Iszeina, kad kn. Žebris darė skolas, o kn. Saurusaitis, jo wietoj iszstojęs, tas kn. Žebrio skolas mokėjo! Kad nenueitume nuo daikto, p. Kruszas ir kn. P. Saurusaitis neturi maiszyti reikalą! Tie wisi daiktai "Lietuvos" 4 nr. paminėti, o parapijos knigose užraszyti, pagal Daugkenczio (ar jie teisingi ar ne, nežinau) negali but, priskaityti prie senų skolų dėlto, kad kn. Žebris nė už wieną iszminėtų daiktų, nuo Kalifornijos wyno iki smetonelės (pastijalkų) ir tt. nesiliko skolingu. Ponai P. Kruszas ir guod. kn. Saurusaitis netiktai atrado parapiją liuosą nuo bėganczių skolų, bet dar priėmė pinigus, kurie buwo ant rankų buwusio kasieriaus, tuom laiku pono A. Šelino. Ilgiausia kalba ir gražiausi iszwadžiojimai neužganėdys žmonių tolaik, pakol žmonės nematys skaitlinių kalbanczių paczių už sawę. Jei guod. kn. Saurusaitis turi kokį klausymą dėl rokundų arba kokį neteisingą užmetimą už iszleistus pinigus, geriausiai "Bažnyczios Tarne" apgarsinti tą rokundą, tada wisi galės užganėdinti; teiposgi butų geriaus apie mus neminėti, jei nėra skaitlinių ant patwirtinimo iznekos.

Lengwa buwo pasakyti: kn. Saurusaitis užmokėjo SENIAI — NUO DAUGEL METU UŽWILKTĄ SKOLĄ! Kaip tai pigus budas iszsitėisinimo! Kas jam gali tikėti? Pirmucziausiai žemiaus pasiraszęs tam ne tiki ir atwirai užgina, kad jokios skolos nė paliko NUO SENO WELKAMOS! Kokia ta buwo skola? Už ką ir kiek skolos? Jei neturite ant to dawadų ir skaitlinių kalba yra tuszczia; tada reiktu suprasti, kad kn. Saurusaitis ir p. Kruszas pramano ant žmonių nebutus daiktus ir, kad kaipo szlowės pleszimą turi atszaukti per laikraštį sawo netinkanti su teisybe pramanymą. "Lietuva" tuom žygiu užima garbingą wietą lodama už teisybę ir jos suradimą.

Kun. J. Žebris.

Szwentos Cecilijos moterų draugystei.

Pittstono Szwentos Cecilijos moterų draugystės sanarės, sawo atsiszaukime patilpusiame N. 4 "Vilties" sako: "užtai butinai reikalaujame nuo "Lietuvos" ir "Vienybės", idant begėdiszki ir neteisingi apszmeižimai, iszniekinimai ir iszjuokimai kaip kunigo teip ir musų draugystės butų atszaukti, o kitaip mes, moterys, busime priwerstos pasirupinti "Lietuvą" su Kalnakasiu ir "Vienybę" su p. Mikolainiu su szluotoms iszsawo stubų iszwyti".

Norėtume tikrai atszaukti neteisybę, jeigu žinotume, kame ta melagystė yra, bet ne dėl moterų szluotų, tik todėl, kad laikraszcziui nepritinka, melagystes platinti. Sawo wienok atsiszaukime Pittstono moterys neparodo, kame yra melagystė Kalnakasio straipsnyje patilpusiame "Lietuvoj". Wietoje duot medegą su teisingoms žinioms ant atszaukimo, kaip sako, apsmeižimo, Pittstono moterys niekina D-rę Želwienę, kitą Pittstone susitwėrusią moterų draugystę ir gazdina szluotomis tuos, kurie jų nepagiria. Tame wisame ne galime rasti medegos ant atszaukimo neteisybės, jeigu gi buwo "Lietuwoj" patilpusiame straipsnyj. Koliojimų ypatų, kurios kelio niekam neužstoja, ne galima už gerą laikyti, teiposgi szluotos geros ir reikalingos gal but wisai ant ko kito, bet ne ant gazdinimo laikraszczių.

Isz wisur.

‖ Ryme pasimirė wienas isz įtekmingiausių ant popiežiaus dwaro kardinalų, kardinalas Jacobini, sulaukęs 63m. amžiaus.

‖ Prancuzijos pakrantėse, prieszais Villeroi paskendo italiszkas laiwas Quirinale. Prie to prigėrė kapitonas ir 6 jurinįkai.

‖ Ant geležinkelio nuo Wladikaukazo į Baku, ant Kaukazo, susidaužė trukis. Prie to 9 pasažieriai likosi labai sunkiai apkulti.

‖ Prieszais uolas Arthur, Danijos pakrantėse, susidaužė wokiszkas garlaiwys "Remus" ir paskendo. Su juom prigėrė kapitonas ir 13 žmonių.

‖ Pereitos subatos dieną Anglijoj siautė smarkios sniego darganos. Sniegas kelius teip užneszė, kad geležinkelių trukiai turėjo paliauti bėgioję.

‖ Upės Elbos įtakoj, ties Altona, netoli Hamburgo, angliszkas garlaiwys "Expedient" užbėgo ant porto garlaiwio ir jį sudaužė. Prie to 30 darbinįkų, buwusių ant paskutinio laiwo, prigėrė.

Ant elektriszko geležinkelio terp Peszto ir Promontar, Wengrijoj, laike tirsztos miglos susimuszė du karai bėganti į prieszingas puses ir isz dalies susidaužė. Prie to 4 pasažieriai likosi užmuszti, sužeistų ir tai sunkiai yra 20.

‖ Warszawoj, Czenstochowe i Petrokowe maskoliai suaresztawo daugybę lenkų patrijotų newa už sukalbį priesz randą. Terp suaresztuotų daugiausiai yra universiteto studentų ir kitokių mokslainių mokintojų ir mokintinių.

‖ Laike smarkios wėtros ant Adrijatiszkų jurių paskendo prancuziszkas garlaiwys "Pierre le Grand", plaukiantis isz Odesos. Ant laiwo buwo 3800 tonų kwieczių ir 4500 awių isz Maskolijos. Su juom prigerė ir 40 žmonių.

‖ Mieste Singen, Konstanz pawietyj, Wokietijoj, sugriuwo naujai pastatyta dirbtuwės trioba ir užberė penkis dirbanczius darbinįkus. Nežinia, ar jie dar gywi, bet nėra galėjimo prie jų umai prisigriebti, todėl nėra wilties ant įsztraukimo dar gywų isz po triobos griuwėsių.

‖ Argentinoj, pietinėj Amerikoj, neiszpasakyti karszcziai. Mieste Buenos Aires 4 wasario 102 žmonės ant ulyczių likosi saulės spindulių užgauti, isz kurių 93 pasimirė. Szilumos yra czia widurdieniais po 120° pagal Fahrenheito termometrą ir tai szeszėlyj. Tokių didelių karszczių kaip dabar nė seniausi miesto gywentojai ne atmena.

‖ Mieste Marsilijoj, pietinėj Prancuzijoj, dwi jaunos mergions, wiena prancuzė kita gi grekonė, susipykusios už jaunikį, szaudėsi wiena į kitą. Grekonė paszowė prancuzę į koją. Mat ir szaudymuose į wienas kitą merginos ne nori wyriszkiems apsileisti.

‖ Isz wisų Europos wieszpatysczių bankų, aukso daugiausiai turi dabar Maskolijos (pirmiaus jo daugiausiai turėjo Prancuzija, bet ji dalį sawo aukso paskolino Maskolijai) wieszpatystės bankas, nes už 2314000000 frankų; antrą wietą užima Prancuzijos bankas, kuriame aukso yra už 1879000000 fr.: Anglijos bankas auksinių pinigų turi 732000000 frankų, Wokietijos 636000000 frankų; Austrijos ir Wengrijos 811000000 fr., Belgijos už 87000000 fr., Iszpanijos už 310000000 fr., Holandijos už 95000000 fr., Italijos už 295000000 fr.

‖ Sweikatos užweizda mieste Honolulu, ant prigulinczių amerikonams Havai salų, ant užkirtimo kelio besiplatinancziam marui, iszdawė prisakymą iszdeginti 15 blokų chiniszkoj miesto dalyj. Kada uždegė paskyrtas ant sudeginimo triobas, buwo smarkus wėjas, ugnasargiai ne įstengė apsaugoti triobų ant kitų blokų ir ugnis platinosi su neiszpasakytu grietumu. Kada ant galo ją suwaldė, ji isznaikino chiniszkoj miesto dalyj wisas triobas ant 15 akrų ploto. 4500 žmonių, wyrų, moterų ir waikų ne teko wisų turtų nė pastogės. Kaip sako, ugnyje pražuwo ir kelios deszimtys žmonių.

‖ Iki karei Prancuzijos su Wokietija 1871 m. isz wisų Europos wieszpatysczių dagiausiai skolų turėjo Anglija; laike namie karės tamę Amerika prisiwijo Angliją. Paskui wienok Anglijos skolos pradėjo mažintiesi, o po karei 1871 m. Prancuzija pralenkė Angliją. Dabar daugiausiai skolų turi Prancuzija, nes $4500000000, antrą wietą užima Maskolija su skoloms $3500000000, Anglija gi su $3350000000, stowi ant treczios wietos. Jeigu wienok dabartinė karė pietinėj Afrikoj užsitrauks ant ilgiaus, tai Anglijai atseis užtraukti tiek skolų, kad ji wėl pralenks Prancuziją.

‖ Mieste Becheln, wakarinėj Wokietijoj, užgimė terp gywentojų smarkios musztynės ir tai už burus ir už anglijonus. Gywentojai pasidalino į du skyriu: į burų užtarėjus ir į jų prieszus. Darbinįkai iszreiszkė sawo pritarimą anglijonams nežinia kodėl, o turtingesnėsės luomos stojo už burus. Prieszai apsiginklawo su kirwiais ir peiliais ir szoko wiens ant kito; į tarpą įsikiszo ir paszaliniai ir ant galo wisi wyriszkos lyties gywentojai įsimaiszė į muszį. Policija ir stowinti czia kareiwiai ant galo besimuszanczius perskyrė, bet ypacz terp geležinkelio darbinįkų daug pasirodė teip sukiai sužeistų, kad juos reikėjo gabenti į ligonbutį.

Įtekmė szalczio ir karszczio ant augmenų.

Žinote gerai, kad szaltis užmusza augmenis, prie jo ne pratusių augmenų sziltesnių krasztų sykį szalczio užmuszta gywybė jau ne grįžta, nors szildytume nuszalnotą augmenį; bet užtai yra augmenys, ypacz stowinti ant žemiausio laipsnio, toki kaip wisiems žinomi pelėsiai, kurie yra smulkus, neužmatomi be padidinanczių stiklų grybeliai; tiems ne kenkia nė didžiausias szaltis, kokį užtinkame ant žemės pawirsziaus: rods szaltis apstabdo jų weisimasi, bet užtai gywybės pelėsių neisznaikina, atsiradę szaltesnėse sanlygose, jie teip jau weisiasi ir auga kaipi kad ne butų buwę dideliame szaltyj. Taigi isz to matyt, kad szaltis augmenų sėkloms mažiaus kenkia negu augantiems augmenims. Klausymas todėl pakyla, kokį szaltį gali paknsti augmenų sėklos? Ant žemės pawirsziaus nėra didesnio szalczio kaip 55° pagal Celciaus termometrą; kad toks szaltis neužmusza gywybės musų auginamų jawų sėklų, apie tai persitikrino jau seniai darę bandawones mokslinczial Romanės, De Candolle, ir kiti. Toks szaltis wienok ne yra didžiausias; pasinaudojant isz smarkiai garuojanczių skystimų, kurie garuodami paima daug szilumos, ruimuose po stikliniais kloszais mokslinczial moka padaryti ir daug didesnį szaltį negu buwa kur nors ant žemės: su pagelba paprasto etero jau seniai mokslinczial mokėjo padirbti szaltį 115°. Dabar wienok pasisėkė pawersti į skystimus tulus gazus, kurie paskui, wirsdami atgal, į gazus dar labiaus garuoja, taigi gali daug labiaus atszaldyti wisą ruimą po stikliniu kloszu negu galima buwo padaryti pasinaudojant isz etero. Teip, paweikslan, pasinaudojant isz pawersto į skystimą oro galima padaryti szaltį 192°; su pagelba gi pawersto į skystimą hydrogeno galima padaryti szaltį 250°, taigi tokį, už kurį didesnio jau nėra niekur gamtoj, not szaltis anuose terp žwaigždžių ir planetų ruimuose nėra didesnis. Mokslinczial Brown ir Escomb, su pagelba pawersto į skystimą oro, atszaldė ruimą iki 192° szalczio, laikė jame 10 wolandų wisokių augmenų sėklas ir paskui jas pasėjo į žemę; sėklos iszdygo ir iszdygę augmenys augo wisai normaliszkai. Kadangi jau potam mokslinczial Dewars pasisekė pawersti į skystimą dar lengwesnį negu oras gazą, wieną isz wandens sudėtinių, hydrogeną, su kuriuom padaro szaltį 250°, tai tapo atliktos bandawonės ant augmenų sėklų ir su teip dideliu szalcziu. Į teip atszaldytą su pagelba hydrogeno ruimą sudėjo grudus: kwieczių, miežių, garstyczių, žirnių, dynių ir kitokių ir palaikė juos szaltyj 250° per isztisą walandą ir paskui nusiuntė grudus direktoriui botaniszko sodo Kew, netoli Londono. Pasėti grudai wisi iszdygo ir augmenys augo wisai normaliskai kaipi kad wisai ne butų szaldyti. Toliaus atliko dar kitokias bandawones: profesorius Dewars į pawerstą į skystimą hydrogeną pribėrė tiesiog be jokios uždangos grudų ir laikė juos jame 6 walandas. Grudai wienok pasėti teip kaip ir kiti į žemę wisi iszdygo ir augmenys augo normaliszkai. Isz to darę badawones mokslinczial persitikrino, jog augmenų sėklų gywybės szaltis ne gali isznaikyti, kad jis ne gali užmuszti protoplazmos, kuri yra pamatu gywybės. Ant kiauszinių gywų sutwėrimų szaltis turi mat didesnę įtekmę, nors tas klausymas dar prideranczial neisztirtas. Ne seniai mes raszėme, kad wisztos kiauszinis pakenczia szaltį 15°, bet užtai pats žinote, kad pas mus szaltis žiemos laike buwa didesnis, bet jis neiszsaikina kiauszinių rudenyj wisokių wabalų padėtų, isz kurių pawasaryj atsiranda jauni wabalai.

Auganczių augmenų sėkloms, kaip pasirodo, daug daugiau kenkia sziluma negu szaltis: nė jokia sėkla ne pakenczia didesnio karszczio kaip 100° pagal Celciaus termometrą: grudas, iszbuwęs nors trumpą laiką werdaucziame, wandenyj, kuris turi tik 100° szilumos, nužudo sawo gywybę ir pasėtas jau neiszdygsta; ant isznaikinimo gywybės augmenų sėklų nereikia nė 100° szilumos, juos užmusza ir sziluma 80°.

NAUJI ISZRADIMAI.

‖ Angliszkas inžinierius Rogers iszrado naują powandeninį laiwą mėtymui torpedų. Laiwas tas turi žiurono powidalą, kuris wiename gale iszsitraukia ilgyn ir wėl susitrumpina teip kaip ir žiuronas. Krutėjimas to laiwo galo ne tik waro jį pryszakin, bet teiposgi ir nugramzdina wisą laiwą po wandeniu. Prie kapitono bokszto yra priszriubuotas mažas laiwelis paskirtas ant iszsigelbėjimo aniems tikrame pawandeniuiame laiwe ėsantiems, jeigu jis, panėręs po wandeniu, pagestu. Tąsyk žmonės pereina į mažąjį ir kaip tik jį paliuosuoja, tai umai su žmonėms iszkyla į pawirszių.

SENŲ GADYNIŲ

Isnyke gyvi sutvėrimai.

Pagal Hutchinsoną.

(Tąsa.)

svieto, taigi ant gyvuolių ir augančių augmenų. Juo permainos ant žemės buvo didesnės kokiuose nors laiko perijoduose, juo žymiau persikeitė ir gyvi sutvėrimai.

Geologiški sluogsniai parodo, kad po akmeninių anglių perijodui ant žemės atsitiko didelės permainos, o su tuom augštesniuose sluogsniuose mes randame ir žymius persikeitimus gyvuolių: tuose sluogsniuose atsiranda jau liekanos augštesnio laipsnio gyvuolių. Teiposgi pabaigoj kreidinio perijodo atsitiko ant žemės didelės permainos: jures persikeitė į sauszemius, o sauszemiai į jures, taigi buvo kaipi didysis tvanas, laike kurio dideli sauszemių plotai nugrimzdo jurėse; todėl tai trečiaeiliniuose sluogsniuose užtinka daugybę naujų ir augštesnių tipų gyvų sutvėrimų, kurie, rodosi, pirmiaus laukė vien tinkančios progos ant išsivystymo, o kada tokią progą suteikė jiems geologiškos permainos ant žemės paviršiaus, tai jie ir keitėsi į augštesnes formas.

Kaip žmonių gyvenime svarbesni išradimai gimdo dideles permainas, teipjau geologiškos permainos atsiliepia ant žemės gyvybės. Teip, paveikslan, atradimas Amerikos ir laivai palengvino emigraciją iš Europos į Ameriką, kur užgimė nauja europeiška civilizacija, bet užtai likosi išnaikytos senovės Meksiko ir Peruvijos civilizacijos; vietą gana augštai kulturiškai stovinčių meksikonų ir peruvijonų užėmė europiečiai, kurie, ypač doriškai, ne galima sakyti, kad stovėtu augščiaus už pavergtus, pažemintus pergalėtojų meksikonus ir peruvijonus. Gamta tankiai daro tokias permainas, kurios palengvina emigraciją gyvuolių iš vieno į kitą kraštą, o kaip kada ją apstabdo. Kaip matyt iš geologiškų žemės žievės sluogsnių, labai seniai Australijos sauszemis jungėsi su Azijos sauszemiu, todėl ir gyvuoliai vieno sauszemio galėjo persikelti į kitą; kada paskui sujungimas nugrimzdo į jures, jau gyvuoliai abiejų sauszemių vystėsi toliaus savistoviai ne vienokiose sanlygose, vienas sauszemis ant kito tame ne turėjo jau įtekmės. Europa šiaurinėj savo dalyj jungėse su Amerika; teiposgi ir Afrika, kaip matyt ant Gondvanos sluogsnių, jungėsi su Indijcms. Jeigu vieno krašto gyvuoliai persikelia į kitą, kuriame yra kitokios sanlygos, tai turi prie tų naujų sanlygų prisitaikyti; jeigu naujoje tevynėj randa mažiaus priešų, o užtektinai maisto, tai ne tik kad greitai prisiveisia, bet greitai persikeičia, išsidirba naujos atmainos; lygiai teip, kaip antai augant medžiui darosi vis naujos šakos ir atžalos. Teip, paveikslan, pargabenti žmogaus į Australiją triušiai, dėl stokos draskančių priešų, neišpasakytai čia prisiveisė; ir nors nuo atgabenimo jų į Australiją ne perėjo nė šimto metų, bet čia jie jau perkeitė savo papročius, pradeda keistiesi ir kuno sudėjimas: Australijos triušiai laipioja į medžius ir dėlto įgavo jau ilgesnius nagus, o su laiku, jeigu jų neišnaikys, gal išsidirbs visai nauja veislė šitų sutvėrimų. Kas atsitiko su neperseniai atgabentais europeičių į Australiją triušiais, tas pats visur turėjo atsitikti, kur be žmogaus prisidėjimo, gamtos padirbtais keliais vieno krašto gyvuoliai prisigriebė į kitą: gyvuoliai, prisigriebę į naują kraštą, atsiradę kitokiose sanlygose, iš palengvo išdirba naujas ypatybes, dėl ko turi persikeisti ir tuli sanariai; jeigu paskui nauja tevynė liekasi atskirta nuo senos ir gyvuoliai vystosi savistoviai be įtekmės senos tevynės, tai persikeitimas atsibuva dar greičiaus.

Apart šitos persikeitimo priežasties, yra dar kita, gal dar svarbesnė už pirmiaus aprašytą, nors ją ne teip lengva suprasti: priežastis ta yra tai teip vadinamas *vidurinis persikeitimas pacziame gyvuolyje*. Visi gyvuoliai, kokius tik matome aplinkui, ne pasilieka be permainų, kaip persikeičia jie dabar, teipjau buvo ir senose gadynėse: keitiesi jie tai vienoje, tai kitoje savo kuno dalyj. Kodėl, dėl kokių priežaščių atsibuvo ir atsibuva visoki persikeitimai terp gyvuolių, ant to šiądien ne galima atsakyti, bet apie tą visi žino, kad atsitikusi maža permaina gali atsiliepti ant viso organizmo, pagimdyti žymų jo persikeitimą ir jeigu toksai persikeitęs, pasikelęs ant augštesnio laipsnio geriaus bus pritaikytas prie gyvenimo sanlygų negu nepersikeitę tos pačios veislės sandraugai, tai tas naujas susitvėręs tipas paims viršų ant senų, pasilikusių ant to paties laipsnio. Geriaus per persikeitimą prisitaikę prie sanlygų kovoje už buvį paima viršų ant senų tipų, o per tai ir veisiasi smarkiaus. Tą matome ir šiądien ant skyrių žindančių krepšinių užsilikusių Australijoj ir ant žindančių augštesnio tipo. Kol Australijoj ne buvo žindančių augštesnio laipsnio, krepšiniai galėjo ten viešpatauti, bet kada kolionistai atsigabeno iš Europos augštesnių tipų žvėris, kurie paėmė viršų ant vietinių žemesnio tipo, prisiveisus dar europeiškiems tipams, vietiniai, negalėdami su tais išlaikyti kovos už buvį, turės su visu išnykti. Ką dabar matome Australijoj, tas pirmiaus jau, dar prieš atsiradimą ant žemės žmogaus, atsitiko ant kitų sauszemių, kur gerians prisitaikę prie gyvenimo sanlygų augštesnių tipų žindanti žvėrys paėmė viršų ant viešpatavusių pirma reptilijų ir pirmutinių žindančių žemesnio tipo krepšinių, teip pramintų todėl, kad jie turi atsakančius krepšius ant nešiojimo pagimdytų vaikų. Tas buvo vienu iš svarbiausių kelių, kuriuom žindanti pasikėlė ant augštesnio laipsnio, apėmė sauszemius ir pasidalino į daug skyrių, giminių, veislių ir atmainų.

Tas mums išaiškina teiposgi priežastis, kurių dėl reptilijos galėjo viešpatauti ant sauszemių laike antraeilinės arba mesozoiškos eros. Kol žemės paviršius buvo aplietas vandenų, žinoma, kvėpuojanti oru sutvėrimai ne galėjo atsirasti, bet iškilus sauszemiams, ant jų turėjo atsirasti kitoki gyvuoliai ir ištikro atsirado reptilijos, kurios buvo pirmutinės iš kaulinių sutvėrimų kvėpuojančios plaučiais. Kadangi tąsyk ne buvo kitokių sutvėrimų kvėpuojančių oru, tai suprantama, kad reptilijos galinčios gyventi ant sauszemio kaipo kvėpuojančios oru, turėjo paimti viršų ant neskaitlingų amfibijų, kurios vieną dalį savo amžiaus gali gyventi tik vandenyj, o likusią ant sauszemio; neturėdamos geriaus prie gyvenimo sanlygų prisitaikiusių priešų ir galėjo teip plačiai išsiplatinti ir išsiveisti į tokią daugybę skyrių, giminių, veislių ir atmainų. Per ilgus laikus mesozoiškos eros reptilijos viešpatavo ant visų sauszemių, kol, atsiradę žindanti, ne nustumė jų ant antro laipsnio; kovoje už buvį išnyko visai didesnė pirmiaus gyvenusių veislių ir skyrių dalis.

Teiposgi ir paukščiai tuose laikuose pasiekė augšto savo išsivystymo laipsnio turbut dėlto, kad jie užkariavo oro plotus, kuriuose ne buvo galingesnių už juos priešų; ant lakiojimo ant oro paukščiai turėjo perkeisti savo papročius ir organizaciją, per ką paėmė viršų ant ne negalinčių palėkti savo pratėvių reptilijų.

Vabalai gana augštos organizacijos ir daugelyje giminių, veislių ir atmainų randami yra juriškuose ir kreidiniuose žemės žievės sluogsniuose; tuose laikuose vabalai galėjo teip prisiveisti ir išsivystyti todėl, kad tąsyk atsirado žydinčios kvietkos, kokių pirmiaus ant žemės ne buvo, o daugelis vabalų, kaip žinote, maitinasi syvais kvietkų žiedų.

Kaslink prisiveisimo ir išsivystymo į daugelį veislių žindančių laikuose trečiaeilinės eros, tai tas galėjo atsitikti, apart kitų priežaščių ir todėl, kad tuose laikuose pirmiausiai ant žemės atsirado pievos su žolinėmis ganyklomis. Mat nė žolė, ne javai ne augo ant žemės prieš trečiaeilinę erą, todėl žolėdžių žvėrių ne galėjo buti. Atsiradus žolei ir javams, atsirado gamtos parupintas maistas daugybei žolėdžių žvėrių, o tiems prisiveisus, veisėsi greičiaus ir ne mintanti žole draskanti žvėrys, kadangi ir tie turėjo užtektinai maisto gaudydami prisiveisius dideliame skaitliuje žolėdžius. Atsiradus pievoms, ant puikių ganyklų naujos žvėrių veislės atrado geresnį maistą negu pirmiaus, kada ant žemės augo paparčiai, lendrės ir cikados, kurioms pirmiaus, kada žolės dar ne buvo, žvėrys turėjo maitytiesi. Ir ištikro, rodosi, kad iš didesnių žindančių žvėrių pirmiausiai atsirado žolėdžiai; mat gamta, veisdama tokius, rupino maistą paskui atsiradusiems draskantiems.

Aprašymą senų gadynių žindančių žolėdžių žvėrių pradėsime nuo žvėrių gimininingų šios dienos tapyrams gyvenantiems šiltuose pietinės Amerikos kraštuose ir nuo žingeidžių didelių sutvėrimų, iš kurių vieni buvo tikrais šlapiais kaip ir šiądien gyvuojanti, tik už šiądieninius didesni, kiti gi buvo su ypatybėmis šlapių ir nosaragių arba rinocerų. Liekanas tų žingeidžių sutvėrimų rado pirmiausiai pabaigoj pereito šimtmečio eoceno sluogsniuose aplinkinėse Paryžiaus, Prancuzijoj. Nors jos ne buvo pilnos, bet garsus mokslinčius Cuvier, iš kelių surastų kaulų, padirbo paišinius čielų sutvėrimų, kurie, kaip paskui pasirodė iš pilnų skeletų, buvo iš tikro tokiais, kokius Cuvier, vos turėdamas kelis kaulus, nupiešė.

Vienas iš tokių iš kelių kaulų Cuviero nupieštų paveikslų eoceno laikų sutvėrimų buvo paveikslas *Palaeotherium* (iš grekiškos kalbos: *palaios* reiškia seną ir *therion*—laukinį žvėrį), gyvuolio prigulinčio prie tapyrų giminės, arba bent panašaus į tapyrą. Nepilnus skeleto kaulus šito sutvėrimo rado Paryžiaus aplinkinėse, Praucuzijoj, ir iš tų surastų kaulų Cuvier nupiešė visą pavidalą išnykusio sutvėrimo, kaip jis išrodė budamas gyvu. Vėliaus, kada surado pilną skeletą, tai pasirodė, kad ansai garsus mokslinčius nepaklydo, kad jo nupieštas paveikslas ištikro parodo tą žvėrį tokiu, kokiu jis ištikro buvo gyvendamas ant žemės. Kruminiai dantys jų buvo panašus į dantis šiądien gyvuojančių Afrikoj nosaragių arba rinocerų. Ant kaukalio matyt, kad šitie sutvėrimai snukio užbaigoj turėjo triubą, tokią kokią turi sloniai arba šlapiai, tik trumpą. Pirštai, kokių turėjo po tris ant kiekvienos kojos, užbaigti buvo mažoms nagoms; vidurinis pirštas buvo didžiausias, abudu kraštiniai mažesni. Akys buvo mažos, galva gi dikta. Dabar pažista jau kelias veisles šitų išnykusių sutvėrimų: mažiausi iš jų buvo avių didumo, prie tokių prigulėjo *Palaeotherium curtum*, didžiausi gi toki kaip arklys, prie tokių prigulėjo *Palaeotherium magnum*, kurisai turėjo daug ypatybių priartinančių jį prie arklių ir prie nosaragių. *Palaeotherium medium* buvo truputį mažesnis už amerikonišką tapyrą; *Palaeotherium minus* buvo gražus mažas sutvėrimas; liekanas jo rado eoceno sluogsniuose ant salos Wight, Anglijos pakrantėse.

(Toliaus bus.)

Naujos knigos.

Imtynės varguoliu su bagocziais ir socialistu Suvienytose Valstijose Platforma. Pagal angliszka parasze kun. V. Demskis. Iszejo kasztais lietuviu socialistu kuopos Scranton, Pa. Plymouth, Pa. Spaustuveje "Vienybes Lietuvninku" 1900m. 22 pusl.

Isz pradžių raszėjas paaiszkina neteisingą Amerikoj (ne tik Amerikoj, bet weik wisur teip yra) draugijos surėdymą, kur maža gywentojų dalis, kapitalistai, paėmė į sawo rankas wisus kraszto turtus; jiems tarnauja wisi waldinįkai, kadangi lygiai prezidentas, kaip ir ministeriai yra susiorganizawusių trustų tarnais. Pagal oficijaliszką suraszą, padawadytą Geo Holmes 1890m, Amerikoj buwo 6504796 szeimynos darbinįkų, taigi 52% wiso Amerikoj szeimynų skaitliaus, 4994091 arba 39% widutinių luomų, kapitalistų gi buwo tik 1091325 szeimynų arba wos 8⅜%. Tuom tarpu turtai sziteip buwo paskirstyti: darbinįkams prigulėjo $2746000000 arba wos 4½%; widutinėms luomoms $14550000000 arba 24%, kapitalistams gi $42203000000 arba 71% wisų Amerikos turtų.

Rods daugelis kalba, pasirodė net straipsniai tuluose musų kunigų laikraszcziuose, buk socijalistai nori wien kapitalistų turtus terp sawęs pasidalyti; kalbos tos ir straipsniai wien parodo, kad jų garsintojai ir raszėjai straipsnių mažą turi supratimą apie tą, ką raszo: socijalistai wisai ne ketina kapitalistų turtus sau paweržti, kad galėtu be darbo gywenti, bet kowoja už lygias tiesas, reikalauja, kad kraszto turtai, kontrole ant produkcijos ne prigulėtu mažam kapitalistų skaitliui, bet wisai tautai, kad isz darbo wisi turėtu lygią naudą, o ne wien mažas kapitalistų skaitlius, kurie tiesiog į sawo wergus pawerczia wisas kitas luomas.

Kas nori placziaus susipažinti su socijalistų platforma, tegul parsikwieczia sau augszcziaus pawadintą knigelę; prėkė jos tik 10c. Ras joje ne tik apie mierius socijalistų partijos Amerikoj, bet ir apie skriaudas, kokias darbinįkai turi kęsti nuo kapitalistų ir jų tarnų.

Wietines Zinios.

—o—

— Pereitos nedėlios dieną ant policijos stacijos atbėgo 16 metų mergina, bet su ja nieks ne galėjo susikalbėti; bandė kalbėti į ją angliszkai, wokiszkai, lenkiszkai, pracuziszkai, maskoliszkai, czekiszkai, slowakiszkai, magyariszkai, bet nė wienos isz tų kalbų mergina ne galėjo suprasti. Atsirado ant galo netoli policijos gywenantis Jonas Step, mokantis lietuwiszkai, su kuriuom jau anoje mergina galėjo susikalbėti. Pasirodė, kad tai yra lietuwaitė Szlapauskytė ir kad iszėjusi isz namų, paklydo ir negalėjo kelio atrasti. Policijantai nuwedė ją namon.

— Paczto inspektoriai sugriebė ant wagystos laiszkų ateinanczių ant paczto urėdnįką K. Walshą, kurį suaresztawo. Walsh, kaip sako, pawogė apie 5000 laiszkų, tikėdams juose rasti pinigų. Tarnawo jis ant paczto net keliolika metų ir wisi laikė jį už teisingą urėdnįką.

— Pereitos pėtnyczios dieną sudegė didelės grocerijos Sprague, Warner & Co. ant Raudolph ul., po nr. 18. Prie to sudegė ir 18 metų pagelbinįkas. Prie gesinimo du ugnasargiai apsikulė labai pawojingai; wienas nupuolė nuo kopėczių nuo treczių triobos lubų. Abudu apkultus nugabeno į ligonbutį. Blėdį ugnies padarytą skaito ant 200000 dol.

— Pereitos pėtnyczios dieną kriminaliszkame sude sudžios Bakero atsibuwo prowa Waltero L. Fernsworth apskysto už daugpatystę; Fernsworth turėjo ne mažiaus kaip 20 paczių, su kurioms wienok tik teip ilgai gyweno, kol neiszwiliojo pinigų. Pas jį rado dar knigutę su mergų suraszu, su kurioms rengėsi dar apsiwesti. Prie tulų merginų prawardžių buwo paženklinta N. G., kas mat reiszkė, kad tojė ne gera. Sude buwo ir 4 Fernsworthо paczios. Sudas nusprendė jį į kalinį Jolliet.

— Coronero daktaras Springer, po nr. 1024 Girad ul. rado szaltame gywenime moteriszkę su 4 waikų didžiausiame warge, wos gywą. Nors buwo didelis szaltis, gywenimas buwo ne kurtas; wienas isz waikų suszalo. Teip nelaiminga moteriszkė yra lenkė Zielinskienė. Wyras jos pasimirė du mėnesiai atgal ir paliko serganczią paczią su waikais be cento.

Redakcijos atsakymas.

Liet. Republ. Kliubui 10 wardos Chicago. Wardai aukantojų ant fondo Paryžiaus parodos gali buti kwitawoti tik tame laikrasztyje, kuris piningus priėmė.

Draugyscziu Reikalai.

Teatras ir balius.

Lietuwių Socijalistų kuopa rengia teatrą ir balių, 13 d. wasario, 1900m., swetainėje Music Hall, ant Lackawana ave., Scranton, Pa., kur bus daili muzika, o įėjimas waikinui su mergina tik 25c.; atsidarys ant 7ių dziegoriaus wakare.

Baltimore, Md. Draugystė D. L. K. Keistuczio, darys pirmutinį didelį balių, panedėlyj, 12 d. wasario 1900 m. Manhattan salėje, po nr. 1012 E. Baltimore ul. Prasidės 7½ wal. wakare ir trauksis iki pusiaunakczniui. Inženga wyrui su mergina 25c. Isz uždarbio bus 3czia dalis paaukauta ant Lietuwos kankintinių. Užpraszo wisus lietuwius ir lietuwaites, wietinius ir isz apliukinių miestelių, kuoskaitlingiasiai susirinkti. Grajys puikiausia Baltimores miesto muzika.

Su guod. S. J. LATONAS, SEKR.

Temykit sanariai Dr-tes Liuosybes.

Chicago, Ill. Dr-tė Liuosybės, dėlei svarbios priežastės, perkelė savo ateinantį mėnesinį susirinkimą isz nedelios į subatą ant 10 d. vasario 1900, kuris atsibus toje paczioj L. Azuko salėj, 3301 Auburn ave. Susirinkimas prasidės 7 valandą vakarė, ant kurio galės pributi ir nauji kandidatai ant prisiraszymo. Įstojimas dar už $1.00 bepasilieka tiktai dėl keleto naujų kandidatų.

A. Rudauskas sekr.
3352 S. Morgan St.

Didelis Balius!

Scranton, Pa. Lietuviszka Sz. Juozapo parapija ant naudos bažnyczios, turės balių ir loterija ant auksinio laikrodėlio ir baicikelio 14 d. vasario, 1900. Music salėje, 213 Lockowanna ave. Prasidės 7 val. vakare. Įženga vyrams 25c. moterims ir merginoms dykai. Wisus lietuvius ir lietuvaites užkvieczia skaitlingai susirinkti.

K. Petrulis, parap. sekr.

Lietuwiszkas Teatras.

Mt Carmel, Pa. Nedėlioj 25 wasario 1900 m. parapijos salėje. Lietuwiszka Teatraliszka kuopa perstatys 3-se veikmėse dramą "Keistutis"; terp kiekwienos weikmės bus juokingi pasakojimai ir trumpos dainelės. Tikietai ant teatro po 25c. Wisus lietuwius ir lietuwaites wietinius ir aplinkinius, szirdingai kwieczia atsilankyti.

L. TEATRALISZKA kuopa.

Balius! Balius!

Brocton, Mass. Dr-tė Sz. Rocho turės savo pirmutinį balių subatoj, 24 vasario 1900, Pythian salėje ant North Main St. miestelyj Montello; prasidės 7 val. vakare. Įženga vyrui su pana 50c. Wisus lietuvius ir lietuvaites szirdingai kvieczia atsilankyti.

Su guodone
M. J. Stripinis, Dr-tės raszt.

Chicago, Ill. Liet. Republi. Kliubas 7-tos wardos laikys sawo metinį susirinkimą subatoj, 10 wasario 7 wal. wakare, salėje Szėmaiczio 632 S. Canal st., ant kurio wisus lietuwius užkwieczia susirinkti.

P. WOODMAN, prez.

Chicago, Ill. Draugystė Teisybės Mylėtojų laikys sawo susirinkimą nedėlioj 11 d. wasario, 1 wal. po pietų, K. Liaudansko salėj, 3301 S. Morgan st. Norintiejie prisiraszyti į musų draugystę teiksis pributi.

Su guodone, DR-TĖ T. M.

Padekawone.

Chicago, Ill. Dr-tė Teisybės Mylėtojų iszreiszkia szirdingiausią aczių wisoms lietuwiszkoms draugystėms ir pawieniams lietuwiams. Kurie teikėsi skaitlingai aplankyti musų antrą metinį balių laikyta nedėlioj, 4 d. wasario ir broliszkai remė, isz ko Dr-tė turėjo gerų pelną.

Su guodone, DR-TĖ T. M.

Pajieszkojimai.

Pajieszkau Antano Bilos, isz Kauno gub., Raseinių paw., Jurbarko parap. Butrimonių kaimo. Jis pats, ar kas kitas, teiksis duot žinią ant adreso:

Rafolas Danielius,
Box 225, Westville, Ill.
(2-9)

Pajieszkau savo brolio Andriusa Baliuko, isz Szventažerio parap., Seinų pav., Suvalkų gub. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią ant adreso:

Mike Baliukas, Lost Creek, Pa.

Pajieszkau doros merginos, nuo 18—26 metų ant apsivedimo. Norinti tekėti už vyro, teiksis prisiųsti savo fotografiją. Mano adresas:

J. Wisiackis,
1740 Nayang ave., Scranton, Pa.

Pajieszkau Juozapo Didžionio, isz Kauno gub., Panevežio pav., Nausėdžių kaimo. Girdėjau buk nesenai yra atvykęs Amerikon. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią ant adreso:

Jonas Wedluga,
Springvalley, Ill.

Pajieszkau savo draugų Antano Murkuno, kaimo Stroliszkių ir Jurgio Raczinsko isz kaimo Pažverinių, abudu Kauno gub., Panevežio pav. Jie patys ar kas kitas teiksis duoti žinią ant adreso:

Mike Januszeviczia,
3254 E. Edgemont St., Philadelahia, Pa.

Pajieszkau savo pusbrolio Stanislovo Markaucko, Suvalkų gub. Mariampolės pav., Aleksoto gm., kaimo Kluoniszkių; gyveno Forest City, Pa. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią ant adreso:

Peter Poszkaitis,
143 N. 6th St. Brooklyn, N. Y.

Pajieszkau Mikofo Pauleko, Gargždų parap., Telszių pav., Kauno gub. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią ant adreso: John Jonikas,
Box 242, Fairmount, Ill.

Pajieszkau savo brolio Juozo Menkeliuno, Kauno gub. Rasseiniu pav., Szimkaicziu vol. Szylisznuku kaimo. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią ant adreso:

T. Menkeliunas,
10 Horace St., Somerville, Mass.

Klaidos atitaisymas.

"Lietuvos" nr. 5 buvo pakvitavotos aukos ant Paryžiaus parodos surinktos Jos. Skinderio isz Westviliės, Ill., turėjo buti isz West Superior, Wis.

GRAND OPENING.

Atidarius naują saliuną subatoj ir nedėlioj, 10 ir 11 wasario, darau baliu jo įkurtuwių, ant kurio grajys gera muzka ir bus smagus pasilinksminimas. Dėltogi wisus aplinkinius ir pažystamus szirdingai užkwieczia atsilankyti, o busite kuo gražiausiai priimti. Balius prasidės subatoj 7 val. wakare.

Su guodone,
Petronėlė Mockaitė,
547 S. Canal st., kertės 13th st. Chicago.

Pasilinksminimo Balius.

Subatoj, 10 Vasario 7 valanda vakare, darau pasilinksminimo balių, ant kurio užkwiecziu visu aplinkinius ir pažystamus apsilankyti, o busite svetingai priimti. Grajys puiki muzika ir visi susirinkę turės smagų pasilinksminimą.

Su guodone,
P. KARECKAS,
1193 So. Oakley ave. Chicago.

Balius Balius.

Subatoj, 10 Vasario, 7 val. vakare, darau pasilinksminimo balių, ant kurio grajys puiki muzika, bus smagus pasilinksminimas ir tt. Delto visus aplinkinius ir pažystamus szirdingai kvieczia atsilankyti. Su guodone

Mike Newiadomskis, 1161 Hoyne ave. Chicago, Ill.

Nesiųsk pinigų.

Daug žmonių serga ant poliucijos, kuri apsireiszkia laike miego ar prie nusiszlapinimo, ir jeigu isz to nesigydys, ji neapleis žmogu kankinusi. Žmonės turinti ta ligą kenczia nemigą, galvos skaudėjimą, pilvo užkietėjimą arba netravinimą, nerviszkumą, vidurių ir nugaros skaudėjimą ir apsilpnėjimą lytiszkų kuno dalių. Jeigu tokiuose atsitikimuose reikalauji pagelbos, nesiųsk pinigų, bet raszyk pas manę įdedamas markę, o asz atsiųsiu apraszymą, pagal kurį tikrai iszsigydysi. Adresuok: 2—3

John Wasel,
Box 443, Iron Mountain, Mich.

Prekė pinigų.

Ruskas rublis po.....52½c
Prusiszkos markės po.....24½c

Prie kiekwieno pinigu siuntinio reikia pridėti 30c ant paczto kasztų.

Pinigai iszsiųsti per "Lietuvos" redakciją greicziausiai suwaikszczioja ir niekada negali pražuti, nes mes siunciame per bagocziausias bankas ir kiekwieną siuntini asekuruojame.

Ant pardawimo, pigiai namas su lotu. Namuose talpinasi buczernė ir grosernė. Norintis gali pirkti viską sykiu arba tik namą su lotu. Atsiszaukite: Dan. Knakevicze, Box 403, Toluca, Ill. (7—3)

PRZESZŁO 35 LAT
używają wszystkie narody świata
na
REUMATYZM,
NEURALGIĘ i podobne choroby,
wyrabiany na podstawie ścisłych
NIEMIECKICH
PRAW MEDYCZNYCH,
stawny Dr. RICHTERA
„KOTWICZNY"
PAIN EXPELLER.
NIE MA NIC LEPSZEGO! Prawdziwy tylko ma „KOTWICE" za marzę ochronną.
F. Ad. Richter & Co., 215 Pearl St., New York.
31 MEDALI ZŁOTYCH i innych
12 filii. Własne fabryki soka.
25 CT. i 50 CT. Używajcie i polecajcie
najsławniejsi lekarze, właściciele składów aptecznych, duchowni i inne znakomite osoby.
Sprzedaje się u F.A.Richtera&Co.N.Y
DRA RICHTERA
KOTWICZNY STOMAKAL najlepszym środkiem na kolki niestrawność, choroby żołądka.

F. P. Bradchulis
Adwokatas ir Notary Public.
Wienintelis lietuwys adwokatas, baigęs mokslą jurisprudencijos czion Amerikoj, Lake Forest universitete. Weda prowas kriminaliszkas ir ciwiliszkas. Atjieszko užsenėjusias prowas, iszdirba wisokius dokumentus ir duoda rodą wisokiuose reikaluose. Lietuwiai isz kitų miestų gal rodą pasiekti per gromatas. Turintiejie reikalą teisiszaukia tuojaus.
3259 S. Halsted st., Chicago, Ill.
Telephone Yards 772.

NAUJIENOS,
kurios daugeli pradžiugins ir palinksmins.
Kaip mums geral žinoma, žmonija—isz psychiszko, intelektualiszko ir net ekonomiszko atžwilgio— dalinasi in 2 klassas: wiena yra swelka, druta, pulki, wisados linksmi, pasidekawojant tam, wisur turi geras pasekmes ir pasiweldima wisokioje wertėjystėje; antroji yra ligusta, silpna, nuliudus, sunykus, melancholiszka, nedrasi ir tankiai wisiszkai negabi prie darbo ir netinkanti szeimyniszkame gywenime.
In szia pastaraja klassa priguli wisi tie, kurie sawo jaunystėje, daugumas gal wisai isznetycziu, atsidave nakčinancziam žmogaus kuna ir dwasia darbui — onanizmui arba patpoliucijai, ir sawo welesniuose metuose perdaug dawe wale sawo lytiszkiems pageidimams: teipogi ir tie, kurie isz priežasties neužtektino ir blogo maisto, persidirbimo, per didy alkoholiszku gerymu wartojima, arba kurie per susidejima su neswelkoms moterems pražude sawo linksmybes ir sweikata.
Szitokie žmonių sukiydimai gallaus priwerczia juos per wisa ju gywenima kenteti baisiausias tu ydu pasekmes, kaip we: szirdies drebejima, spazmodiszkus galwos skaudėjimus, apetito netekima, žarnu ir pilwo katara, nugaros ir kryžiaus skaudejima, nerwiszkuma, dispepsija, widuriu užkietejima, seklos begima sujungmej su nemovalinskais sapnais, inkstu ligas, reumatizma, dusinima, negale, isikorbuta, skaudanczius ant kuno ir lytiszku daliu spuogus, gonoreja, szankeri, sifili etc.
Bet dabar tegul niekas nenusimina: szio miesto daktarai iszradė naujus waistus, su kuriu pagelba gali greitai, radikaliaiszkai ir wisiszkai isz tu ligu iszsigydyti; kankinamojie atgaus sawo sweikata, stipruma, drutybe ir dalila iszweizda, gabuma wisokiame darbe ir užsiemime.
Prisiusk 25c. markemis ir mes pasiusime tamstai pamegiuti musu giduoles per wiena isztisa sanwaite. Visi, kurie jieszkote pagelbos, kreipkites ar per laiszkus ar ypatiszkai pas daktarus in The State Medical Dispensary
76 E. Madison st. CHICAGO, ILL.
Offisas atidarytas nuo 8 A.M. iki 8 P.M.
Nedėliomis nuo 10 A.M. iki 12 A.M.

J. NAUJOKAS,
256 Wythe ave., Brooklyn, NY.
AGENTAS
Lietuw. laikraszczių ir prekejas knygų: lietuviszku, maskoliszku, moksliszku ir wisokiu kaip ve: gramatiku, žodynu ir tt. Ant atsakymo, gromatos prisiusk už 2c. markę.

Knygos.
Apraszymas; tikros teisybės ir stebuklingi Diewo galybės apsireiszkimai..... 80c
Apie popiežius, wyskupus ir kitus Dievo tarnus ir jų gerus darbus... 50c
Knyga apie sutwėrimą Dangaus, žemės ir kitų dangiszkų swietų bei apie pabaigą swieto..... 75c
Jieszkojimas peklos..... $2.00
Galima gauti pas:
J. Daugmatis,
73 Grand street, BROOKLYN, NY

PIRK TIKTAI
Kern's Grynus Czekiszkus Ruginius Miltus.
Neimk fabrikuotu, netikru. Žiurek ant kiekwienos barielkos ir maiszelio, kad butu musu gwarancija, kaip yra ant wirsz padeto paweikslelio. Klausk sawo groserniko apie mus miltus.
Chicagos filija:
105—107 West Randolph Street.

MUK MANE už $3.95
Grajus 14k dwigubai auksu padengtas ir dengtas ar atdarais luksztais, su auksine nustatomes ir užsukamas, gražiai kwietkuotas, tikrai amerikoniszkais widurinis, gwarantuotas ant 20 metu, laikrodo kaip $40.00 auksinis laikrodelis. Atsiusime C.O.D. ir jei pasidabos, užmokek ant expreso agentui $3.95 ir laikrodelis tawo, jei ne, sugrąžyk atgal ant mus kaszto. Raszyk koki nori wyriska ar moteriska. Prie kiekwieno laikrodelio duoda me DYKAI auksu lieta benzinguoli jeigu tu orderiu prisiusi $3.95, ir apmokame kasztus prisiuntimo. Apsisteliuok szendien, nesa ju prekes eina augszty. Raszyk o prisiusime 200 pusiu Kataloga parodanti tukstanczius wisokiu puikiu daigtu. ROYAL BARGAIN HOUSE, 52 Dearborn St. Chicago, Ill.

Ar Kenti Silpnybę?

Jeigu teip, tai raszyk, o asz atsiusiu tau dykai užpeczetytoje gromatoje pamokinima kaip iszsigydyti namieje ir apraszysiu kokiu budu asz iszsigydžiau nuo tokiu silpnybiu. Mano pamokinimas tikrai iszgydys susilpnejima tawo lytiszku daliu ir sulaikys naktine poliucija. Raszyk sziadien pas:
Chas Johnson,
Box 516. Hammond, Ind.

Dr. Leonard Landes,
Lietuwiszkas Daktaras.
134 E. 24 Ul., New York.
Garsingas gydytojas wyriszkų ir moteriszkų ligų. Mokinosi uniwersitete New Yorke; praktikawo ligonbucziuose: Wiedniuje, Berlyne, karaliszkoje mokykloje Londone, buwo pardėtiniu mokslo Lebanon, Ballevue, Port Graduale Hospital College ir t.t.
Usztikrina Iszgydyma
wisų slaptų ir paprastų ligų, kaipo tai: plauczių, kepenų, skaudėjimą widurių, galwos, nepomietį, apalpimą, skaudulius, žaizdas, tynimą, moteriszkas ligas ir newaisingumą. Gydymui nerwiszkų ligų reikia naudot elektrikinias prietaisas.
Ligas Lytiszku Daliu
iszgydysiu į keles dienas, teipogi ligas pilwo, uždegimą žarnų, iszdžiuwimą pieno, skaudėjimą lupų, nosies, akių, ausų, nustojimą pajiegų ir tt. Iszgydyma užtikrinu kiekwiename atsitikime. Chroniszkas ligas gydau pasekmingai, ir slepemas ligas užlaikau slaptybėje.
Dr. Leonard Landes,
134 E. 24th St., Cor. Lexington Av.
Offiso walandos: nuo 9 ryto, iki 1 po piet; nuo 5 po piet iki 8 wakaro
Nedėliomis: nuo 8 iki 10½ wal. ryto; nuo 2 iki 4 val. po piet.
Roda per Gromatas Dykai.
Užpraszydami gydyklas prisiuskite $1.00
☞ Jeigu sergi, tai paraszyk kiek turi metų, kiek sweri ir apraszyk sawo ligą, o asz prisiusiu gydyklas kuriomis iszsigydysi.

HILLE'S FOTOGRAFAS,
3452 S. Halsted St.
Suima puikias Fotografijas; už tuzinę tiktai
$2.00
Ant wesilio ir kitokio mokslo suima Fotografijas kuopuikiausias.

P. K. BRUCHAS,
880 33rd st., Chicago, Ill.

Užsiimo dideli Seno-rąjį Lietuwiszką Laikrodėlį, Laikrodėlį, Ziedą, Armoniką, Koncertiną, Skripką, Gratofoną ir t. t. Szitubinius Zieduos ir Gitarus siunczia in tawo Amerikos dalis
C.O.D. Wisus tawo rus Gwarantuoja.
Dunamt order, adresuokite:
P. K. BRUCHAS,
880 33rd st., Chicago, Ill.

Vyrams dykai.
Kiekwienas wyras, kurs paraszys laiszka in State Medical Institute, Key 854, Elektron Building, Fort Wayne, Ind., aplaikys dykai prabos pakuti garsingu Naminiu Gyduoliu, iszgydžiusiu tukstanczius vyru, kurie per ligus metus kentejo lytiszku daliu silpnumais, paeinancziais nuo jaunystos iszdykimo, pražudymu pajiegos ir afminties, silpnumu nugaros, sumenkejimu ir suwytimu lyties daliu. Rasyk sziądien.

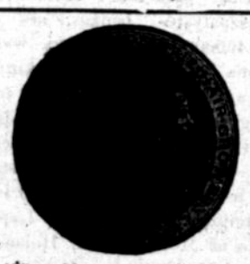
Žingeidus swietui dalykas.
Tikrai wienatinė gydykla ant užželdinimo plauku ant praplikusiu galvu, teipgi į trumpa laika sulaiko plauku slinkima, už ką gwarantuoju. Prof. Brundza suteikia puikius, szvelnius ir tankius plaukus, ką liudyja daugumas prisiųstų padėkawonių per laiszkus ir laikraszczius. Pagelba yra wisiems, tik atsiszaukite.
OFFISAI: 145 Grand st., Brooklyn, NY
996 Broadway,
Norėdami pasiklaust rodos per laiszkus, adresuokite: The J.M. BRUNDZA CO., Box 2361, New York, U.S.A.

Wienatinis Waterburio
Lietuwiszkas Saliunas.
Užlaiko gera alų, seniauses ir cystas arielkas ir kwepenczius cigarus. Geriause užeiga dėl szwieži atwažewusių Waterbury. Yra tai wienatinis czysczias ses ir teisingiauses lietuwiszkas saliunas mieste Waterbury.
J. F. DANISEWICZIUS,
839 Bank, kampas S. Leonard st.
Waterbury, Conn.

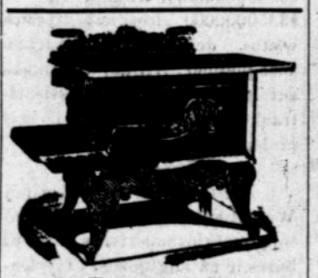
Ar Tawo peczius reikalauja pataisymo?
Jeiga teip, tai pirk wisus reikalingus prie peczlaus daiktus pas
Outlet Furniture & Stove Co.,
3249 S. Morgan St.
o jie sutaisys tawo peczių dykai. Teipgi turime didelę daugybę wisokių peczių už pigiausią prekę, pigiau kaip fabrike.

Kas prisiųs 35c.
Paczto markemis, aplaikys tuzina, kas 50c — du tuzinu, kas $1.00 — penkis tuzinus naujai pagerintos poperos gromatu raszymui, su naujais papuoszimais, apskaitymais, Paryžiaus kwietkonis ir naujos mados konwertais.
Adresas:
W. Kudarauckas,
Box 234 Lawrence, Mass.

Dr. M. P. Kossakauskis,
3315 S. MORGAN UL.
Aptiekoje J. Leszczynskio, kožna diena nuo 10-tos iki 12-tos adynos priesz pietus.
CHICAGO. ILL.

Wisi — wyrai — pas —

Baltrukonį!!
Rasite szaltą alų, seniauses arielkas, wyną net isz Europos, o cigarus net isz Turkijos.
Atsilankykite po nr.
11 N. River Side St.,
Waterbury. Conn.

W. SŁOMINSKA,
679 Milwaukee Avenue, CHICAGO, ILL.
Mano Dirbtuwe tapo Apdowanota

DWIEMS MEDALIAIS
ant Kosciuszkos Parodos už rupestinga, teisinga ir artistiszką iszdirbimą.

KARUNŲ, SZARPŲ, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARSZALKINIŲ LAZDŲ ir tt.

Turiu už garbę apreikszti guodotiniems Kunigams ir guodotin. Draugystėms, kad asz dirbu wisus augszcziaus paminėtus daigtus Pigiausei, Teisingiausei ir Geriausei, nes per 30 metų užsilimdama iszdirbimais įgijau geriausę praktiką ir dėl to galiu wiską padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.
Su guodone
W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.

LIETUWIU DAKTARAS
MARJA DOWIATT,
Kauno gub. Szauliu pawiete
723 W. 18th Street.
Nuo 8tos iki 12tos ryto.
Telefonas: Canal 78.
Telefonuot galima isz kiekwienos aptiekos.

T. ANDRIUSZEWICZAITE
— DIRBA —
Arnotus, Karunas ir wisus bažnytinius paredus,
— Teipogi —
Draugystems: Weliawas, Szarpas, Kukardas ir t.t.
Mokinausi to darbo Warszawoj, dirbau jį kelis metus Lietuwoj ir treti metai kaip Amerikoje. Wisa darba gerai pažystu. Lietuwiszki kunigai ir lietuwiszkos draugystes reikalaudami draugystems ar bažnytiniu iszdirbimu, raszykite pas mane klausdami prekiu, o persitikrinsite kad mano prekes yra pigesnes ir darbas gerasnis kaip lenku, asz sawo iszdirbimus gwarantuoju.
Su Guodone,
T. Andriuszewiczaite, 115 W. Division St., Chicago, Ill.

LAIMINGUOSE NAMUOSE WISADA YRA MUZIKA.

$500 Pijanas ir $250 Wargonai negali mus užsiryti; da mažiau jie gali grajyti nors klewiszius turedami. Home Music Box užims abelu wieta, o preke jo, ir biedniausiam prieinama. Su juom kiekwienas gali grajyti gerai kad ir sunkiausius szokius. Muzika yra pritaisyta ant woleliu plieninems, ne popierinems, spilkelems, nieks nesupilies. Iszduoda garsius ir saldžius tonus kaip wargonai. Grajyja szeimyniszkus himnus, walcius, polkas, kadrilus ir tt. ir linksmina senus, serganczius ir nuliudusius. Iszdainuoja naujauses swietiszkas dainas. Gražiausia muzika nuramintinai sobowa. Galima ant jo grajyti su kojų tukstanczius padėkawonis, kurie rako, kad rado dangian nuo žemės kojos. Tai ne sabowa, bet teip pigi kaip sabowa. Swetis 16 wietu. Tiktai $6.00, gražioje skrynuteje. Gawę $6.00, prisiusime tas per express. Agentai greita jas iszpardoda ir daro didelius pinigus. Atiusk už 2c. marke, o gausi kataliogus.
Standard Mfg. Co., 45 Vesey St., New York; P.O. Box 2883, Dept. 92.

Diemanto Elektros Kryžius.

Wadinamas teipgi Volta Kryžium, keleta metu atgal tapo iszrastas Austrijoje, ir pasidekawojant sawo naudai Kryžius tas weik prasiplatino Wokietijoj, Francuzijoj, Skandinavijoj ir kitose Europos szalyse, ir szendien yra labiausiai pageidaujamas kaipo galingas waistas nuo Reumatizmo ir dangelio kitu kuno negalių.
Elektros Diemanto Kryžius gydo Reumatizma teip muskulu kaip ir sunariu, Neuralgija ir kitus kuno skaudėjimus, Nerwiszkuma, Nerwu nusilpnejima, Silpnuma, Prastota Nerwu Gywuma, Nerwu Nupotlima, Nemiga, Abejotinguma, Dwasios Mupuolima, Hysterija, Paralyžiu, Sustingima, Drebuly, Neuralgija, Apopleksija, Muomara, Sunkiu Wito Szoki Szirdies Plakima, Galwos skaudejima ir wisus Nerwiszko Systemo sugedimus.
Weikme jo apsireiszkia pati per sawe begyje keletos dienu, bet kartais užtrunka keles dienas.
Kryžiu reikia neszint diena ir nakty, pakabinta ant szilkinio szuteriuko ant kaklo, augszcziau szirdines indaubos Melynoji puse turi bat in apacria apwersta. Priesz naudojima ir wiena syki ant dienos po to indek Kryžiu in truputi drungna gerianslo uksuso skystima ir laikyk per keleta minucziu. Walkana, šlurini pagal amžiu, uksusa reik su wandeniu atskiesti. Preke to Kryžiaus yra Wienas dolerius, ir gwarantuojame, kad jis suteiks takia pat nauda kaip ad geriausiejie elektriszki diržai, kasztuojanti penkiolika ei dwidesszimts sykiu daugiau. Kožnas szelmynos sanarys swaikas ar ligotas, niekados neturi bu-be to Elektriszko Kryžiaus, kurs yra geriausiu gelbetojum priesnai wisokius kuno negales ir skausmus. Prisiusk wiena doleri per express, ar money orderi arba registruotoj gromatoj, o mes iamstai sawa kasztais pasiųsim wiena Elektriszka Diemanto Kryžiu, arba 6 už $5.00. Gaunamos tukstancziais rekomendacijos nuo ypatu, kurios su pagelba szio Stebuklingo Kryžiaus iszsigyde. Yra užtektina del parodymo jo magiszkos galybes. Sztai pora tokiu rekomendacija:
Asz szirdingai welyju wartot Diemanto Elektros Kryžiu nuo wisokiu moteriszku ligu.
Mrs ELVINE JENSEN, KOOSHANEM, UTAH.
Mano motere liga laika turejo astma ir nerwu silpnuma, bet po keturiu nedelu wartejimo Diemanto Elektros Kryžiaus tapo wisiszkai sweika.—NIELS GUNDESEN, JASPER, MINN.
The Diamond Electric Cross Co., 306 Milwaukee ave., CHICAGO

Lietuwiszka Aptieka,
257 Hanover St., Boston, Mass
Pilna wisokiu aptiekoriszku taworų czionykszczių ir užrubežiniu.
Aptiekoje wisada galima rast DAKTARA, kurs duoda ligoniams rodas dykai.
Aptiekoje galima susikalbėt: lenkiszkai, ruskai, lietuwiszkai ir daugelyj kitokiu kalbų.
257 TEMYK GELTONA PARWA MUS APTIEKOS 257

J. LESZCZYNSKIO
Lenkiszkai - Lietuwiszka
APTIEKA
3315 S. Morgan St., Chicago, Ill.
Turi geriauses gydyklas nuo wisokių ligų; užlaiko wisokes Europines žoleles, Bobro mėsa, ruskas gywas dieles ir tt. Atsiszaukuslems per laiszkus ir apraszantiems sawo ligas, duoda rodas ir prisiunczia gydyklas per pacztą arba per expresą.
Aptiekoje wisada randasi kelli daktarai, teipogi per telefona gali pasaukti daktara kas tik koki nori.
Dr. M. P. Kossakauskas wisada aptiekoje.
Tel. Yards 709.

NERVITA
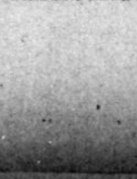
Sugrąžina nužudyta wyru stipruma ir drasuma.
Gydo impotencija, stabdo naktinia polucija ir wisas ligas ingautas per iszdykuma ar neatsargumo. Szita gydykla sudrutina nerwas ir daugina kraujų; priduoda weidpi randonuma ir sugrąžina žmogui jaunystia. Siunciame pacztu už 500 baxeli, už $2.50 6 baxelius ir gwarantuojame iszgydyti, arba pinigus sugrąžinti.
Nervita Medical Co.,
Clinton & Jakson Sts., Chicago.
☞ Gaunama yra ir Apt